

ÅRSRAPPORT

Regnskabsåret 2010

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland

Udgivet af De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)
Klima- og Energiministeriet

Årsrapport – Regnskabsåret 2010

Redaktion: Natasha Jensen

Særudgivelse

Omslag: Peter Warna Moors

Repro: GEUS

Tryk af tekst og omslag: GEUS

Oplag: 250

April 2011

ISBN: EAN 978-87-7871-305-6

ISSN: 1903-1068

Årsrapport Regnskabsåret 2010 er godkendt af GEUS' bestyrelse den 22. marts 2011.

© De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS)

Øster Voldgade 10, 1350 København K.

Telefon: 3814 2000

Telefax: 3814 2050

E-post: geus@geus.dk

www.geus.dk

Indhold

1. BERETNING	5
1.1 GEUS' mission, vision og hovedopgaver	5
1.1.1 GEUS' mission 1.1.2 GEUS' vision	5
1.1.3 GEUS' opgaver	5
1.1.4 Hovedkonto	6
1.2 Årets faglige resultater	6
1.2.1 GEUS' aktiviteter	6
1.3 Årets økonomiske resultater	7
1.3.1 GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal	8
1.3.2 Hvordan er årets økonomiske resultat opnået	10
1.3.3 Årets resultat i forhold til det forventede	10
1.4 Opgaver og ressourcer	10
1.4.1 Oversigt over opgaver og ressourcer	10
1.4.2 Uddybende oplysninger om opgaver og ressourcer	11
1.4.3 Redegørelse for reservation	12
1.5 Administrerede udgifter og indtægter	12
1.6 GEUS' forventninger til de kommende år	13
2. MÅLRAPPORTERING	15
2.1 Skematisk oversigt	15
2.2 Uddybende analyse og vurdering	17
2.2.1 Strategiske indsatsområder på de faglige programområder	17
2.2.2 Kvantitative resultatindikatorer	20
2.2.3 Tværgående strategisk indsats indenfor organisations- og personaleudvikling	21
2.2.4 Klima- og Energiministeriets strategiske mål	22
2.2.5 Miljøministeriets koncernmål	24
3. REGNSKAB	27
3.1 Anvendt regnskabspraksis	27
3.2 Resultatopgørelse	28
3.3 Balancen	29
3.4 Egenkapitalforklaring	31
3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året	31
3.5.1 Opfølgning på låneramme	32
3.5.2 Opfølgning på øvrige likviditetsregler	32
3.6 Opfølgning på lønsumsloft	32
3.7 Bevillingsregnskabet	32
4. PÅTEGNING	35
5. BILAG TIL ÅRSRAPPORTEN	37
5.1 Noter til resultatopgørelse og balance	37
5.1.1 Noter til balancen	37
5.2 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter	38
5.3 Grønlandsrelaterede opgaver	39
5.4 Klimaregnskab	39
GEUS' ORGANISATION	54

1. BERETNING

1.1 GEUS' mission, vision og hovedopgaver

De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution under Klima- og Energiministeriet. GEUS har status som statsvirksomhed. GEUS' opgaver er fastlagt i *Lov nr. 536 af 6. juni 2007 om De Nationale Geologiske Undersøgelser i Danmark og Grønland* og i *Vedtægt af 7. oktober 2008 for de Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland*.

En række af GEUS' opgaver er fastlagt i anden lovgivning med tilhørende bekendtgørelser (Undergrundsloven, Vandforsyningsloven, Miljømålsloven, Råstofloven og Grønlands Selvstyrelov), hvoraf også indberetninger til GEUS' fagdatacentre fremgår.

1.1.1 GEUS' mission

GEUS er ansvarlig for den videnskabelige udforskning af de geologiske forhold i Danmark og Grønland med tilhørende søkkelområder. GEUS skal drive forskning indtil højeste internationale niveau om forhold, som er af betydning for udnyttelsen og beskyttelsen af Danmarks og Grønlands geologiske naturværdier. GEUS skal endvidere foretage kortlægning, overvågning, dataindsamling, dataforvaltning og formidling om de nævnte forhold. GEUS udfører sin forskning uafhængigt af klima- og energiministeren og skal værne om videnskabsetikken.

1.1.2 GEUS' vision

GEUS' VISION – Geologi for et samfund i forandring

GEUS skal være en internationalt anerkendt, og på udvalgte områder førende, forsknings- og rådgivningsinstitution inden for miljøgeologi, vandressourcer, energi og mineralske råstoffer.

GEUS skal være den centrale institution i rådgivningen af danske og grønlandske myndigheder i alle spørgsmål, hvor geologiske forhold er af betydning.

GEUS skal være det nationale geologiske datacenter, der er i front internationalt og sikrer troværdig og uafhængig information til gavn for offentlighed og erhvervsliv.

GEUS skal være en attraktiv arbejdsplads, hvor etiske normer og sociale værdier er bærende i virksomhedskulturen.

GEUS skal være aktiv i udvikling af geologien i fagets grænseområder.

GEUS skal være toneangivende i at udvikle partnerskab med andre forskningsinstitutioner, erhvervsliv og internationale organisationer.

GEUS skal sammen med parterne i Geocentret være et internationalt kendt forskningscenter, som tiltrækker gæsteforskere og ph.d.-studerende.

GEUS skal være en synlig aktør i den internationale udviklingsbistand vedrørende udnyttelse og beskyttelse af geologiske naturressourcer.

GEUS skal være synlig i samfundet og formidle geologisk viden til offentligheden på en lettilgængelig måde.

1.1.3 GEUS' opgaver

GEUS yder forskningsbaseret geologisk rådgivning til offentlige myndigheder og private i natur-, miljø-, energi-, klima- og råstofmæssige spørgsmål og deltager i udførelsen af myndighedsopgaver inden for disse områder. Det gælder især Klima- og Energiministeriet incl. Energistyrelsen, Miljøministeriets styrelser, samt Råstofdirektoratet i Grønlands Selvstyre. GEUS er nationalt geologisk datacenter og stiller i denne egenskab data og viden til rådighed for myndigheder, uddannelsesinstitutioner, virksomheder og private m.v.

GEUS' opgaver i forhold til Grønland er overordnet fastlagt i Selvstyreloven og Råstofloven for Grønland. I Selvstyrelovens bemærkninger er afgrænsningen af GEUS' opgaver, i forhold til denne lov, beskrevet. I medfør af de to love er der indgået en aftale om GEUS' rådgivning af Selvstyret i råstofspørgsmål mellem klima- og energiministeren og medlem af Naalakkersuisoq for erhverv og råstoffer i Grønland. Denne aftale er yderligere specificeret i en samarbejdsaftale mellem Råstofdirektoratet og GEUS om rådgivning og anden opgavevaretagelse. Grønlands Selvstyre er repræsenteret i GEUS' bestyrelse ved direktøren for Råstofdirektoratet.

GEUS' opgaver på Færøerne løses efter aftale med GEUS' kollegainstitution Jarðfeingi i Tórshavn indenfor rammerne af en samarbejdsaftale med virkning fra 1. januar 2000.

GEUS indgår i Geocenter Danmark indenfor sine kerneområder, og på områder, hvor GEUS har særlig ekspertise, bidrager institutionen til bachelor-, kandidat- og ph.d.-uddannelserne på universiteterne.

GEUS' arbejde i 2010 er organiseret i 5 programområder: (1) Databanker og formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og (5) Natur og klima. GEUS' hovedaktiviteter er fastlagt i Resultatkontrakt 2008-2011, i hvilken også de strategiske indsatsområder er beskrevet. Hvert år udarbejdes et mere detaljeret arbejdsprogram, som sammen med resultatkontrakten kan findes på www.geus.dk.

1.1.4 Hovedkonto

GEUS rapporterer for 2010 for hovedkonto 29.41.01 De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland – GEUS (Statsvirksomhed).

1.2 Årets faglige resultater

Med udgangspunkt i GEUS' vision, GEUS' strategier, GEUS' resultatkontrakt med Klima- og Energiministeriet og med GEUS' arbejdsprogram for 2010 har GEUS fokuseret på de forsknings- og udviklingsopgaver, som har størst samfundsmæssig betydning, og som kan understøtte arbejdet i ministerier, kommuner og offentlige institutioner. En nøjere gennemgang af GEUS' faglige aktiviteter kan findes i rapporten "Faglige resultater 2010", som kan ses på www.geus.dk.

GEUS' samlede målopfyldelse anses for tilfredsstillende. En gennemgang findes i kapitel 2. Målrapportering.

1.2.1 GEUS' aktiviteter

GEUS' aktiviteter i Danmark har bidraget til videngrundlaget for politiske beslutninger og forvaltningsopgaver især inden for områderne miljø og klima, grundvand og mineralske råstoffer, olie-gasreserver, geotermisk energipotential og viden om CO₂-lagring, som

bidrag til energipolitikken og diskussionen om midler til opfyldelsen af de klimapolitiske målsætninger.

Som led i Grønlands selvstyres bestræbelser på at gøre råstofsektoren i Grønland til et bærende erhverv har GEUS bidraget med at tilvejebringe geologisk viden om råstof-potentialet, hvilket er en forudsætning for en sådan udvikling.

I henhold til FN's Havretskonvention kan kyststater fremsætte krav om kontinentalsokkel-områder uden for den nuværende 200 sømils grænse forudsat, at der er en sammenhæng med den kystnære kontinentalsokkel. GEUS bidrager til tekniske udredninger i fem potentielle kravområder omkring Grønland og Færøerne. Yderligere information findes på www.a76.dk.

GEUS har i 2010 deltaget aktivt i nationale og internationale forskningsprojekter og –netværk inden for alle faglige programområder. GEUS har med finansiering fra både danske og internationale bistandsmidler løst en række opgaver i Afrika, SØ-asien og Mellemøsten. GEUS deltager i denne sammenhæng i et antal tværnationale organisationer og projekter som ASEM Waternet (Asia Europe Meeting Waternet), CASM (Communities and Small-Scale Mining), CCOP (Coordinating Committee for Geoscience Programmes in East and Southeast Asia) og GWP (Global Water Partnership). GEUS udnytter den kompetence, der er opbygget hos GEUS, i løsningen af internationale opgaver i overensstemmelse med GEUS' strategi og den danske bistandspolitik.

Med henblik på koordination inden for Europa deltager GEUS i en række organisationer, 66

først og fremmest EuroGeoSurveys, der er en forening af europæiske geologiske undersøgelser med det formål at fremme brugen af geologisk viden og data på EU-plan. For at kunne udføre opgaver for EU Kommissionen indgår GEUS i European Geological Surveys Economic Interest Group (EEIG). Endelig indgår GEUS i to samarbejder for at fremme regionalt projektsamarbejde omkring henholdsvis Nordøstatlantien/Nordsøen (NAG) og Østersøen.

1.3 Årets økonomiske resultater

Regnskabet er aflagt efter reglerne i Finansministeriets regnskabsbekendtgørelse fra 2007. GEUS samlede indtægter udgør ca. 288 mio. kr. i 2010. Heraf udgør den indtægtsdækkede virksomhed i form af kommercielle aktiviteter 12 %, program- og kontraktforskning 40 % og finanslovsbevillingen ca. 48 %. Det realiserede resultat blev et overskud på 1,3 mio. kr.

1.3.1 GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal

Tabel 1 - GEUS' økonomiske hoved- og nøgletal

Hovedtal, mio. kr.	2008	2009	2010
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-282,6	-313,4	-288,3
- Heraf indtægtsført bevilling	-129,3	-138,6	-138,8
- Heraf eksterne indtægter	-69,2	-77,1	-78,5
- Heraf øvrige indtægter	-84,1	-97,7	-71,0
Ordinære driftsomkostninger	288,4	319,2	294,7
- Heraf løn	147,3	161,6	170,2
- Heraf afskrivninger	4,0	6,3	5,2
- Heraf øvrige omkostninger	137,1	151,3	119,3
Resultat af ordinær drift	5,8	5,8	6,4
Resultat før finansielle poster	-3,3	-4,7	-1,5
Årets resultat	-3,5	-4,2	-1,3
Balance			
Anlægsaktiver	27,9	29,7	30,4
Omsætningsaktiver	74,1	90,8	92,3
Egenkapital	22,0	26,2	27,4
Langfristet gæld	13,5	14,8	16,4
Kortfristet gæld	66,5	77,6	77,3
Låneramme	24,9	24,9	24,9
Træk på lånerammen (FF4+FF6)	13,5	14,8	16,4
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	54,2%	59,4%	66,0%
Negativ udsvingsrate	0,66	0,97	1,06
Overskudsgrad	1,3%	1,4%	0,4%
Bevillingsandel	45,8%	44,2%	48,1%
Opretholdelsesgrad	85,6%	128,4%	113,5%
Personaleoplysninger			
Antal Årsværk	304	313,5	323,7
Antal Medarbejdere ⁽¹⁾	308	319	322
Årsværkspris	0,485	0,516	0,526
Lønomsætningsandel	0,521	0,516	0,590
Lønsumsloft - GEUS er ikke lønsumsstyret	-	-	-
Lønforbrug	147,3	161,6	170,2

(1): "Antal medarbejdere" er opgjort pr. 31/12 det pågældende år og er excl. studerende og adjungerede seniormedarbejdere.

Bevillingsandelen er af væsentlig betydning for GEUS. Bevillingsandelen angiver statstilskuddets andel af omsætningen og har uændret niveau i forhold til de seneste år. Bevillingsandelen i 2010 er på 48,1 %, hvilket betyder at over halvdelen af omsætningen har været finansieret af andre midler. Nøgletallet indikerer en fortsat afhængighed af ekstern finansiering.

Egenkapitalen, bestående af det akkumulerede resultat og startkapitalen, er forøget svarende til årets overskud. Årets "Egenkapital" er justeret med et bortfald på 0,1 mio. kr. Herefter udgør egenkapitalen 27,4 mio. kr. Som følge af årets resultat er den negative udsvingsrate forøget i 2010. Nøgletallet viser, at det akkumulerede overskud er større end startkapitalen på 13,3 mio. kr.

Overskudsgraden udtrykker årets overskud i forhold til driftsindtægterne incl. finanslovsbevillingen. Det er 0,4 % i 2010 mod 1,4 % i 2009 og 1,3 % i 2008. Det langsigtede gennemsnitsmål er et nul-resultat, da bevillinger og tilskud løbende skal bruges til formålene. Overskudsgraden ligger omkring nul og er en indikator på, at GEUS løbende anvender den fulde bevilling.

Anlægsaktivers opretholdelsesgrad og dermed langfristet gæld er igen over 100 % i 2010. Dvs. der blev anskaffet for mere, end der blev afskrevet, og anlægsværdien er blevet forøget.

Anlægsinvesteringer er lånefinansieret, dvs. den langfristede gæld afspejler værdien af anlægsmassen i form af materielle- og immaterielle anlægsaktiver jf. bilag 1. Forskellen mellem anlægsværdi på 17,1 mio. kr. og langfristet gæld på 16,4 mio. kr. er likviditetsændringen som sker i den efterfølgende måned.

Udnyttelsesgraden af lånerammen er 66,0 %, opgjort som summen af den langfristede gæld på 16,4 mio. kr. set i forhold til lånerammen på 24,9 mio. kr.

Antallet af medarbejdere, angivet som fast tilknyttet, er steget med 3 fra 2009 til 2010, mens årsværksforbruget er steget med 10 til 313,5. Normalt (se tidligere år) stiger antallet af medarbejdere mere end årsværksforbruget. Den væsentligste årsag til at det modsatte er tilfældet i udviklingen fra 2009 til 2010 er, at man fra 2010 har valgt ikke at tælle antallet af medarbejdere i jobtræning med i antallet af medarbejdere. Derudover er der sket en stigning i brugen af studentermedhjælpere, og de tæller kun med i årsværksopgørelsen og ikke i antal (faste) medarbejdere.

Den gennemsnitlige årsværkspris er steget. Personaleomkostningerne er steget, idet der blandt andet er sket en øget hensættelse til skyldig ferie.

Lønomkostningsandelen, som angiver de samlede personaleomkostninger i forhold til de ordinære driftsindtægter, er steget for GEUS. Stigningen i nøgletallet hænger sammen med, at der i 2010 har været et stort fald i omsætningen som følge af at det ikke har været større skibstogter.

GEUS er ikke lønsumsstyret og har dermed ikke et lønsumsloft, der skal overholdes. Lønforbrug angiver de samlede personaleomkostninger på GEUS.

1.3.2 Hvordan er årets økonomiske resultat opnået

GEUS har primært haft indtægter fra tilskudsfinansierede aktiviteter ved program- og kontraktforskning, indtægtsdækkede virksomhed i form af kommercielle aktiviteter samt finanslovsbevillingen. Årets resultat blev især påvirket af begrænsning af forbruget af videreførte midler samt besparelseskraav fra Finansministeriet. Årets resultat viser overskud på 1,3 mio. kr.

1.3.3 Årets resultat i forhold til det forventede

2010 var præget af den dispositionsbegrænsning, der blev udmeldt af Finansministeriet i forsommeren 2010. GEUS havde primo 2010 forventet at bruge største parten af det overførte overskud fra 2009. En del planlagte aktiviteter, der var disponeret, måtte udskydes, og målene måtte i forlængelse heraf reduceres. Som følge af den statslige dispositionsbegrænsning blev det efterfølgende forventet at komme ud af året med et overskud. Resultatet blev dog lavere end forventet. Den primære årsag var en større hensættelse af feriepengeforpligtigelse, idet GEUS ultimo året måtte hensætte 3,7 mio. kr. mere end forventet til dette formål. Dette beløb har GEUS ikke kunnet tage højde for, da beregningerne først er sket på regnskabstidspunktet. Derudover har der været øgede udgifter til afskrivninger som følge af forøgede anlægsinvesteringer i 2010.

1.4 Opgaver og ressourcer

GEUS' arbejde er i perioden 2008-2011 organiseret i 5 programområder: (1) Databanker og formidling, (2) Vandressourcer, (3) Energiråstoffer, (4) Mineralske råstoffer og (5) Natur og klima.

1.4.1 Oversigt over opgaver og ressourcer

Opgørelsen afspejler regnskabet for 2010 fordelt på programområderne. Alle fællesomkostninger er fordelt på de 5 programområder. Andelen af årets overskud er skønnet på baggrund af arbejdsprogrammet for 2010.

Tabel 2 - Økonomisk sammenfatning.

Opgaver Programområder (mio. kr.)	Indtægtsført bevilling ⁽²⁾	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud	Andel i opfyldte resultatkrav ⁽³⁾ (Strategiske indsatsområder)
Programområde 1 – Databanker og formidling	37,5	12,4	49,9	1,0	80%
Programområde 2 – Vandressourcer	29,9	38,1	68,0	0,0	100%
Programområde 3 – Energiråstoffer	30,0	56,0	86,0	0,0	90%
Programområde 4 – Mineralske råstoffer	23,7	30,7	54,4	0,3	100%
Programområde 5 – Natur og klima	16,5	20,5	37,0	0,0	100%
I alt	137,6	157,7	295,3	1,3	94%

(2): Tallene i den indtægtsførte bevilling er basistræk på de pågældende programområder.

(3): Opfyldelsesgraden for de 14 strategiske indsatsområder er specificeret i tabel 4.

1.4.2 Uddybende oplysninger om opgaver og ressourcer

Aktiviteterne i 2010 omfatter det tredje år i den 4-årige resultatkontrakt. I forhold til resultatkontraktens målsætning er den faglige målopfyldelse og fremdriften heri for igangværende mål tilfredsstillende. For yderligere uddybning af de faglige resultater henvises til Faglige resultater 2010, der bl.a. kan ses på www.geus.dk.

Strategiske indsatsområder på de faglige programområder

GEUS' forskning og udvikling indenfor de 5 programområder omfatter bl.a. 14 faglige strategiske indsatsområder, se tabel 5-9, i afsnit 2.2.

De strategiske indsatsområder er defineret og beskrevet i GEUS' Resultatkontrakt 2008-2011, og de er nærmere uddybet og opdateret i GEUS' Arbejdsprogram 2010. I GEUS' Faglige resultater 2010 er givet en mere uddybende opgørelse af resultaterne.

Budgettet for 2010 blev vedtaget i december 2009. GEUS' opgaver opstår løbende, og specielt hvad angår eksternt finansierede opgaver er det i betydeligt omfang ikke muligt at budgettere inden årets start. Ved vedtagelse af budgettet for 2010 indgik der således en manglende opgavehjemtagelse svarende til en netto indtjening på 38,1 mio. kr., hvortil var allokert 100 årsværk (brutto), som indgår i budgettallene for hvert programområde. I takt med at eksterne opgaver hjemtages vil omsætningen øges og der kan ske en forskydning af ressourcerne inden for programområderne samt mellem programområderne. Dette kan medføre betydelige forskelle mellem budget og regnskab.

Der lægges ved hjemtagningen af sådanne opgaver vægt på, at opgaverne bidrager til udmøntningen af GEUS' strategier.

1.4.3 Redegørelse for reservation

Tabel 3 – Reservation, hovedkonto 29.41.01

Reservation (mio. kr.)	Reserveret år	Reservation primo 2010	Reservation i 2010	Forbrug i 2010	Reservation ultimo 2010	Forventet afslutning
Geocenterbevilling	2008-10	8,7	4,4	3,2	9,9	2011-13
Dekommissionering	2009	3,2	-	2,4	0,8	2011
I alt		11,9	4,4	5,6	10,7	2011-13

Forbrug af reservation

Reservationerne på de to områder vist i tabel 3 er som forventet. I 2010 er der af anvendt 0,8 mio. kr. af årets Geocenterbevillingen på 5,2 mio.kr. Af bevillingen er der foretaget reservationer på 4,4 mio. kr. til flerårige projekters fremtidig forbrug. Beløbet Reservation primo 2010 udgør tidligere års uforbrugte øremærkede bevilling på 8,7 mio. kr. Forbrug i 2010 indeholder forbrug af tildelte bevillinger fra tidligere år. Årets disponerede men ikke forbrugte midler videreføres som en reservation ultimo saldo. Der resterer reservationer til et forbrug på i alt 10,7 mio. kr. til anvendelse i 2011-13.

Årsag til reservationer

Geocenterbevillingen omfatter fælles faglige aktiviteter i Geocenter-regi, jævnfør Betænkning om Geocenter nr. 1308 december 1995. Ud af GEUS' finanslovsbevilling øremærkes årligt 5,2 mio. kr. til disse flerårige tværgående aktiviteter.

Dekommissioneringsaktstykket omfatter forstudie af regionale forhold, der har betydning for placeringen af et slutdepot for lav- og mellemradioaktivt affald, jf. Akt 69 10/12 2009. På TB 2009 er der overført 4,2 mio. kr. som en engangsoverførsel. I 2009 er der forbrugt 1 mio. kr., og i 2010 er der brugt 2,4 mio. kr. Restbeløbet forventes anvendt i 2011.

1.5 Administrerede udgifter og indtægter

GEUS har ingen administrerede udgifter og indtægter.

1.6 GEUS' forventninger til de kommende år

GEUS' forventninger til fremtiden er beskrevet i GEUS' Strategier, Grundlag for resultatkontrakt 2008-2011 og i Resultatkontrakt mellem GEUS og Klima- og Energiministeriet, hvor 2011 er det fjerde og dermed sidste år i resultatkontraktperioden. Resultatkontrakten indeholder en række strategiske indsatsområder, som skal sikre, at GEUS kan bidrage med forskningsbaseret viden til myndigheder og samfund på disse områder i fremtiden. Nye strategier forventes vedtaget af GEUS' bestyrelse i løbet af sommeren 2011, ligesom en ny resultatkontrakt mellem GEUS' bestyrelse og Klima- og Energiministeriet forventes aftalt i løbet af efteråret 2011.

Der er stort behov for geologisk rådgivning i den politiske beslutningsproces og i den løbende forvaltning. Det gælder på områderne energiråstoffer og anvendelse af undergrunden, mineralske råstoffer i Danmark og Grønland, kontinentalsokkelundersøgelser, klimaforandringer, -overvågning og -tilpasning, natur- og miljøforvaltning, vandressourceforvaltning, drikkevandsforsyning, samt datatilgængelighed og dataopbevaring.

På databankområdet vurderes det, at eksternt finansierede opgaver har nået et maksimum, hvorfor en yderligere intensivering af datatilgængeliggørelse, dataharmonisering og etablering af nye dataportaler vil være baseret på finanslovsbevillinger. GEUS vil fortsat have opgaver med at sikre datatilgængelighed og opbygning af Danmarks Miljøportal.

På vandområdet vil GEUS' aktiviteter primært rette sig imod kortlægning, overvågning og beskyttelse af grundvandsressourcen og aktiviteter i relation til implementering af EU-direktiver, hvor GEUS i særlig grad kan levere videngrundlag. Det gælder bl.a. Vandrammedirektivet, Grundvandsdirektivet og Nitratdirektivet. GEUS vil fortsat have en central rådgivende rolle i Naturstyrelsens kortlægning af grundvandsressourcen og af overvågningsopgaver på grundvandsområdet.

Endvidere er der fokus på effekterne af klimaændringer på vandressourcerne. Der forventes fortsat gode muligheder for at opnå nationale forskningsmidler og andre midler hertil, fordi der i klimatilpasningen er stor fokus på vand. I udbuddet fra Det Strategiske Forskningsråd indgår dette, og der er endvidere afsat en pulje for vandforskning i forbindelse med den nye vandsektorlov. Herudover rummer EU's 8 Rammeprogram på lidt længere sigt gode muligheder for finansiering af en række væsentlige prioriterede områder i GEUS' strategier. Den økonomiske krise har til en vis grad dæmpet efterspørgslen på rådgivning fra GEUS, grundet dæmpet aktivitet og snævre offentlige budgetter. Omvendt har en række initiativer på vandområdet, eksempelvis Drikkevandshandlingsplanen, og vandplaner sat nye emner på dagsordenen, som vil øge efterspørgslen på GEUS' kerneydelser på vandområdet.

Med en stigende samfundsmæssig interesse for forsyningssikkerhed og samspillet mellem klima og energi forventes et stort rådgivningsbehov over for myndigheder og energiselskaber i de kommende år, og med Regeringens Energistrategi 2050 er der udstukket meget langsigtede rammer.

Særligt forsknings- og udredningsarbejdet med yderligere brug af geotermi forventes at danne grundlag for tilførsel af forsknings- og rådgivningsmidler i de kommende år - formentligt også med interesse for endnu dybere geotermi i forbindelse med lunkent vand, grundvandskøling, energilagring, dyb jordvarme m.v. Også den mangeårige udredningsmæssige indsats om brug af CCS (Carbon Capture and Storage) forventes at fortsætte i samspil med danske og norske myndigheder, EU-systemet og energiselskaber.

Olie-/gas indvindingen i Nordsøen har afgørende betydning for den danske samfundsøkonomi og for forsyningssikkerheden. Med fortsatte høje energipriser og et gradvist fald i produktionen vil der i forbindelse med bl.a. nye Nordsøinitiativer forventes yderligere investeringer for at øge indvindingsgraden i eksisterende felter, ligesom efterforskningen af dybe komplicerede olie og gasfelter forventes øget. For at sikre en samfundsmæssig optimal udnyttelse af de fundne ressourcer og tiltrækning af nye efterforskningsmæssige investeringer er der et stort behov for distribution fra GEUS af eksisterende såvel som ny viden og data til brugerne.

GEUS medvirker til at sikre et fagligt grundlag, som kan anvendes af Naturstyrelsen ved planlægningen af råstofkortlægningen på land og på havbunden og ved forvaltningen af havbundsarealernes anvendelse, herunder råstofindvinding, i forbindelse med store anlægsprojekter og vindmølleprojekter. Der forventes øget efterspørgsel på området.

Aktiviteterne med hensyn til efterforskning af mineraler og olie/gas i Grønland er steget betydeligt i 2010. GEUS forventer, at der i en længere årrække vil være meget stort behov for og efterspørgsel af GEUS' bidrag til at fremme råstofsektoren i Grønland, og at der bliver tunge opgaver i forbindelse med licensrunder mm. På mineralsiden vil der være fokus på Sydøstgrønland, mens olieaktiviteterne i stigende grad vil ændre fokus fra Vestgrønland og Baffin Bugten til Nordøstgrønland.

I Kontinentalsokkelprojektet bliver der gennemført dataindsamling og forskning i 5 områder ud for Grønland og Færøerne som opfølgning på Danmarks ratifikation af FN's Havretskonvention og deraf følgende mulighed for at gøre territoriale krav gældende ud over 200 sømiles grænsen. I 2010 blev det andet submissionsdokument for området syd for Færøerne afsluttet og kravfremsættelse syd for Færøerne blev gennemført overfor FN. Med afslutning af dataindsamling omkring Færøerne forventes nu øget aktivitet med udarbejdelse af det store tolknings- og dokumentationsmateriale, som indgår i udarbejdelsen af yderligere submissionsdokumenter for tre områder ved Grønland frem til kravfremsættelsen over for FN.

Geocenter Danmark vil være en hjørnesten i opnåelse af forskningspolitiske mål om større international gennemslagskraft, øget hjemtagning af forskningsprojekter og øget rekruttering af kandidat- og ph.d.-studerende inden for geologi og beslægtede fagområder.

2. MÅLRAPPORTERING

I henhold til GEUS' Arbejdsprogram 2010, der udmønter GEUS' Resultatkontrakt 2008-2011, rapporteres følgende:

- 14 strategiske indsatsområder fordelt på 5 faglige programområder;
- 11 kvantitative resultatindikatorer, dækkende den langsigtede videnopbygning, forskeruddannelsen og den løbende faglige opgaveløsning, rådgivning og formidling;
- 4 tværgående strategiske indsatsområder indenfor organisations- og personaleudvikling;
- Bidrag til opfyldelse af 6 strategiske mål i Klima- og Energiministeriet (2 mål er samlet i ét "dobbelmål", hvorfor de kun figurerer som ét strategisk mål);
- Bidrag til opfyldelse af 3 koncernmål i Miljøministeriet.

I Resultatkontrakt 2008-2011 indgår yderligere en resultatindikator om besøg på GEUS' hjemmeside. Denne indikator er bortfaldet på grund af problemer med opgørelsesmetoden, se Faglige Resultater 2008.

2.1 Skematisk oversigt

I tabel 4 er angivet de enkelte resultatkrav i GEUS' Arbejdsprogram for 2010 med resultatopfyldelse og resultatopfyldelsesgrad for en betydelig del af GEUS' indsats i 2010. For en yderligere uddybning henvises til afsnit 2.2 og GEUS' "Faglige resultater 2010".

Det skal bemærkes, at de enkelte grupper af opfyldelsesgrader af faglige og tekniske årsager ikke med nogen rimelighed kan summeres. Ligeledes skal det for sammenligning bemærkes, at de resultatkrav, der indgår som opfyldt eller delvist opfyldt, ikke kan overopfyldes, hvorfor 100% er det maksimalt opnåelige resultat i disse tilfælde.

Tabel 4 – Årets resultatopfyldelse

Årets resultatopfyldelse GEUS som helhed	Resultatkrav	Opnåede resultater	Grad af opfyldelse procent
Programområde 1 – Databanker og formidling			
Strategisk indsatsområde 1.1	Opfyldt	Delvist opfyldt	80%
Strategisk indsatsområde 1.2	Opfyldt	Delvist opfyldt	19%
Programområde 2 – Vandressourcer			
Strategisk indsatsområde 2.1	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde 2.2	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde 2.3	Opfyldt	Opfyldt	100%
Programområde 3 – Energiråstoffer			
Strategisk indsatsområde 3.1	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde 3.2	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde 3.3	Opfyldt	Delvist opfyldt	90%
Programområde 4 – Mineralske råstoffer			
Strategisk indsatsområde 4.1	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde 4.2	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde 4.3	Opfyldt	Opfyldt	100%
Programområde 5 – Natur og klima			
Strategisk indsatsområde 5.1	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde 5.2	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde 5.3	Opfyldt	Opfyldt	100%
Langsigtet videnopbygning			
Antal artikler i internationale videnskabelige tidsskrifter/publikationer (med peer review)	100	137	137%
Antal videnskabelige artikler/udgivelser i egne serier	22	29	132%
Antal videnskabelige publikationer i øvrigt	10	15	150%
Antal konferencebidrag med abstract	129	141	109%
Forskeruddannelse			
Forsknings-, samarbejds- og adjungerede professorer	5	7	140%
ph.d.-grader med GEUS-vejleder	6	11	183%
ph.d.-studerende med GEUS-vejleder	19	86	453%
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling			
Antal offentligt tilgængelige GEUS rapporter	86	71	82%
Antal fortrolige GEUS rapporter	32	96	300%
Antal notater, udtalelser, redegørelser m.v. (GEUS-notater)	36	84	233%
Generel og populærvidenskabelig formidling	122	125	102%
Organisations- og personaleudvikling			
Strategisk indsatsområde I.1	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde I.2	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde I.3	Opfyldt	Opfyldt	100%
Strategisk indsatsområde I.4	Opfyldt	Opfyldt	100%
Klima- og Energiministeriets strategiske mål			
Implementere Energiforliget og gennemføre de aftalte analyser helt og til tiden	Opfyldt	Opfyldt	100%
Bidrage til at COP15 resulterer i en ambitiøs klimaaftale + Facilitere at der skabes ambitiøse klimapolitikker indenfor alle relevante sektorer	Opfyldt	Opfyldt	100%
Sikre den nødvendige klima- og energifaglige viden er til stede i forhold til energiforlig, COP15 og sektorphilippikker	Opfyldt	Opfyldt	100%
Sikre effektiv leverance af services og ydelser, der giver høj tilfredshed blandt brugerne	Opfyldt	Delvist opfyldt	75%
Skabe et velfungerende og professionelt ministerium hvor der er trivsel og arbejdsglæde	Opfyldt	Opfyldt	100%
Miljøministeriets koncernmål			
Styrket vand- og naturindsats (2008-2011)	Opfyldt	Opfyldt	100%
Sektorintegration (2008-2012)	Opfyldt	Opfyldt	100%
Det "nye" MIM (2008-2009)	Opfyldt	Opfyldt	100%

2.2 Uddybende analyse og vurdering

GEUS er en forskningsinstitution med hovedarbejdsfelter på forsknings- og rådgivningsområdet i forhold til en række ministerier og Grønlands Selvstyre. Hertil kommer, at GEUS også har forskningsmæssige forpligtelser over for det danske samfund som helhed, det internationale samfund samt i forhold til kandidat- og forskeruddannelsen. GEUS' forskning er styret af, at forskningen er relevant i forhold til GEUS' målsætning og derfor anvendelsesorienteret, og at GEUS' forskere skal leve op til de kvalitetskrav, som fastlægges i den internationale forskningsverden og i de gældende regler for god videnskabelig praksis.

GEUS' opgaver finansieres i betydeligt omfang af nationale og internationale program- og fondsmidler samt af rådgivningsopgaver. Da disse i betydeligt omfang ikke er kendte ved arbejdsprogrammets udformning, idet opgaveløsningen prioriteres ud fra en samlet vurdering, herunder økonomi og tilgængelig kompetence, er det ikke altid muligt at gennemføre planlagte aktiviteter.

Yderligere oplysninger om aktiviteterne på de forskellige programområder findes i "Faglige resultater 2010" og på www.geus.dk.

2.2.1 Strategiske indsatsområder på de faglige programområder

GEUS' faglige arbejde er tilrettelagt i fem programområder. Udover den generelle opgaveløsning og forskning er der for hvert delområde opstillet et antal strategiske indsatsområder, som udgør de forskningsfelter og opgaver, der særligt fokuseres på. I Resultatkontrakt 2008-2011 gives en mere detaljeret beskrivelse af de strategiske indsatsområder, og i Faglige resultater 2010 gives en mere uddybende opgørelse af resultaterne.

Table 5 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 1 – Databaser og generel formidling.

Programområde 1	R2007	R2008	R2009	B2010	R2010
Årsværksforbrug	63	61	58	64	60
Samlet omsætning (mio. kr.)	47,1	46,9	47,0	52,0	49,9
Heraf basismidler (mio. kr.)	32,2	34,5	36,2	41,5	37,5
Ekstern finansieringsgrad (%)	32	27	23	20	25

Strategiske indsatsområder i 2009	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
1.1 Ekstern adgang til GEUS' databaser	12,1	8,8	5,1	42	Delvist opfyldt
1.2 Udvikling af GEUS web og Geocenter Danmark formidling	3,0	2,5	2,5	1	Delvist opfyldt

Tabel 6 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 2 – Vandressourcer.

Programområde 2	R2007	R2008	R2009	B2010	R2010
Årsværksforbrug	69	72	74	71	83
Samlet omsætning (mio. kr.)	57,7	60,0	62,8	64,5	68,0
Heraf basismidler (mio. kr.)	38,2	27,9	31,2	26,2	38,1
Ekstern finansieringsgrad (%)	34	54	50	59	56

Strategiske indsatsområder i 2009	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
2.1 Geologisk og hydrologisk processer og modellering	18,3	14,0	4,7	66	Opfyldt
2.2 Vandressourcekortlægning	7,5	6,0	1,0	83	Opfyldt
2.3 Beskyttelse af grundvand og afhængige økosystemer	21,7	19,4	8,8	55	Opfyldt.

Tabel 7 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 3 – Energi-råstoffer.

Programområde 3	R2007	R2008	R2009	B2010	R2010
Årsværksforbrug	84	83	88	85	88
Samlet omsætning (mio. kr.)	102,8	104,2	114,5	77,5	86,0
Heraf basismidler (mio. kr.)	25,5	29,6	26,1	28,2	30,0
Ekstern finansieringsgrad (%)	75	72	77	64	65

Strategiske indsatsområder i 2009	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
3.1 Kulbrinteressourcerne i komplekse kalk og dybe klastiske reservoirer i Nordsøen	5,1	4,6	3,5	26	Opfyldt
3.2 Kulbrinteressourcerne i Østgrønland	16,7	19,9	4,4	78	Opfyldt
3.3 Regional geologi vedrørende sokkelundersøgelsesområderne ⁽⁴⁾	9,6	14,1	0,1	95	Delvist opfyldt

(4): Aktiviteterne er baseret på forvaltningsaftale med VTU.

Tabel 8 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 4 – Mineraliske råstoffer og Grønlandskortlægning.

Programområde 4	R2007	R2008	R2009	B2010	R2010
Årsværksforbrug	54	54	55	53	55
Samlet omsætning (mio. kr.)	44,5	46,6	55,0	47,0	54,4
Heraf basismidler (mio. kr.)	28,6	21,8	26,7	24,3	23,7
Ekstern finansieringsgrad (%)	36	53	51	48	56

Strategiske indsatsområder i 2009	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
4.1 Mineralressourcer indenfor den arkæiske blok syd for 64°N, Sydvestgrønland	5,9	6,7	2,6	60	Opfyldt
4.2 Geologiske og metallogenetiske kort - Grønland	5,6	4,0	3,4	15	Opfyldt
4.3 Anvendt mineralogi	10,3	7,5	2,2	70	Opfyldt

Tabel 9 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse på Programområde 5 – Natur og klima.

Programområde 5	R2007	R2008	R2009	B2010	R2010
Årsværksforbrug	30	34	38	35	37
Samlet omsætning (mio. kr.)	27,4	31,6	40,7	32,9	37,0
Heraf basismidler (mio. kr.)	14,2	12,0	14,1	12,4	16,5
Ekstern finansieringsgrad (%)	48	62	65	62	55

Strategiske indsatsområder i 2009	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
5.1 Kystzonen og havbunden	5,6	4,9	1,0	79	Opfyldt
5.2 Klimaforandringer, effekter og overvågning	15,2	15,5	6,4	59	Opfyldt
5.3 Geologisk kortlægning og landskabernes forandring	6,6	8,7	4,9	44	Opfyldt

Målene for den strategiske indsats ved GEUS betragtes generelt som opfyldt på tilfredsstillende vis. Ud af 14 faglige strategiske indsatsområder er målene for de 11 opfyldt, mens målene for strategisk indsatsområde 1.1, 1.2 og 3.3 kun er delvist opfyldt.

Strategisk indsatsområde 1.1 – Målene betragtes som delvist opfyldt, idet GEUS havde planlagt at etablere en række interaktive faciliteter på et relanceret web-site. Men denne relancering blev ikke igangsat som følge af den statslige dispositionsbegrænsning. Der blev derfor ikke udviklet en ny adgang til GEUS' datasamlinger og til GEUS' publikationer på pdf-form, ligesom GEUS' elektroniske handelssystem ikke blev videreudviklet i væsentligt omfang.

Strategisk indsatsområde 1.2 – Målene betragtes som delvist opfyldt, idet igangsætningen af relancering og omlægningen af GEUS' hjemmeside blev sat i stå som følge af dispositionsbegrænsningen og udrulning af Geocenter Danmark ekstranet afventer en opgradering af postsystemet på Institut for Geografi og Geologi (IGG) ved Københavns Universitet. GEUS' del af opgaven er gennemført.

Strategisk indsatsområde 3.3 – Målene betragtes som delvist opfyldte, fordi det planlagte indsamlingstogt ved Nordøst Grønland ikke blev udført, da den svenske isbryder Oden ikke var tilgængelig for Kontinentalsokkelprojektet i 2010.

2.2.2 Kvantitative resultatindikatorer

De kvantitative resultatindikatorer er opstillet i GEUS' Arbejdsprogram 2010 på baggrund af GEUS' Resultatkontrakt 2008-2011 og omfatter henholdsvis langsigtet vidensopbygning, forskeruddannelse og løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling.

Produktionen af videnskabelige afhandlinger fluktuerer en del, da produkterne generelt er lang tid undervejs inden publicering. Der kan være nogle års forskydning mellem aktivitet og produkt.

Tabel 10 – Kvantitative resultatindikatorer

Kvantitative Resultatindikatorer	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Måltal 2010	Afvigelse fra måltal	Måltal 2011
Langsigtet vidensopbygning ⁵⁾						
Videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter/publikationer med peer review	119	112	139	100	39	100
Videnskabelige artikler/udgivelser i egne serier	29	24	31	22	9	22
Videnskabelige publikationer i øvrigt (incl. bidrag til bøger)	8	4	15	10	5	10
Konferencebidrag med abstract (foredrag og posters)	187	149	141	129	12	128
Forskeruddannelse						
Forsknings-, samarbejds- og adjungerede professorer	6	6	7	5	2	5
Ph.d.-grader med GEUS-vejleder	9	13	11	6	5	5
ph.d.-studerende med GEUS-vejleder	61	68	86	19	67	19
Løbende faglig opgaveløsning, rådgivning og formidling						
Rapporter – Offentligt tilgængelige (GEUS' rapport-serie og andre rapporter)	75	72	71	86	-15	85
Rapporter – Fortrolige	48	61	96	32	64	32
GEUS-notater (nummererede serier, nogle er fortrolige)	39	52	84	36	48	36
Generel- og populærvidenskabelig formidling	126	140	129	122	3	121

(5): Produktionen af videnskabelige afhandlinger fluktuerer en del, da produkterne generelt er lang tid undervejs inden publicering; der kan være flere års forskydning mellem aktivitet og produkt.

Målopfyldelsesgraden for GEUS' 11 kvantitative resultatindikatorer er vist i tabel 2. Det fremgår, at 10 resultatindikatorer ud af i alt 11 er opfyldt.

Samlet set har det været et meget tilfredsstillende år for GEUS, idet der er præsenteret flere videnskabelige artikler/publikationer end målsat i alle grupper, og den langsigtede vidensopbygning er klart opfyldt. Dette afspejler blandt andet et bevidst arbejde med at øge den videnskabelige publicering på bekostning af publicering i rapportform.

Antallet af ph.d. studerende med GEUS-vejleder er betydeligt over måltallet, idet der var knyttet 86 ph.d.-studerende til GEUS i 2010. I 2010 afsluttede 11 ph.d.-studerende studiet med ph.d.-grad, og 2 stoppede studiet. 15 ph.d.-studerende med GEUS-medvejleder var i 2010 aflønnet af GEUS. En del ph.d.-studerende havde ikke fast arbejdsplads på GEUS. Udviklingen i omfanget af ph.d.-studerende er i overensstemmelse med bestyrelsens tilkendegivelser.

De realiserede tal for ph.d.-studerende med GEUS vejleder er væsentligt højere end måltallene i Resultatkontrakt 2008-2011, hvilket skyldes en politisk satsning på ph.d. uddannelsen, som GEUS har taget del i. Der var ved udgangen af 2010 74 ph.d.-studerende med tilknytning til GEUS.

GEUS-ansatte var herudover vejleder for 25 kandidat-studerende i 2010. I 2010 afsluttede 5 studiet med kandidatgrad.

GEUS havde ved udgangen af 2010 2 forskningsprofessorer, 1 samarbejdsprofessor og 4 adjungerede professorer. Der var i alt 7 professorer ved GEUS ved udgangen af 2010.

Der er gennem de sidste år sket en væsentlig forskydning i forholdet mellem mængden af offentligt tilgængelige rapporter og fortrolige rapporter, hvilket som også nævnt sidste år peger på en større grad af kommercielle rapporteringer. Antallet af offentligt tilgængelige rapporter opfyldes ikke (-15), jævnfør ovenfor, mens der er en betydelig overopfyldelse af antallet af fortrolige rapporter (+63).

Antallet af GEUS-notater er mere end dobbelt så stort som måltallet.

I Resultatkontrakt 2008-2011 indgår yderligere en resultatindikator om besøg på GEUS' hjemmeside. Denne indikator er bortfaldet på grund af problemer med opgørelsesmetoden, se Faglige Resultater 2008.

2.2.3 Tværgående strategisk indsats indenfor organisations- og personaleudvikling

GEUS skal være en synlig, attraktiv, udviklende arbejdsplads, en moderne, projektorienteret og professionelt ledet og drevet forskningsinstitution, og GEUS skal til stadighed udvikle organisation, ledelse og medarbejdere på en måde, som bedst muligt fremmer og understøtter GEUS' faglige mål, strategier og visioner, og som bedst muligt opfylder samfundets behov

GEUS har fire strategiske indsatsområder vedrørende organisations- og personaleudvikling, som også indgår i GEUS' resultatkontrakt 2008-2011, se tabel 11.

Alle 4 organisatoriske strategiske indsatsområder er opfyldt i 2010.

Tabel 11 – Økonomi, ressourceforbrug og målopfyldelse for indsatsområder vedr. organisations- og personaleudvikling.

Tværgående strategiske indsatsområder i 2010	Ressourceforbrug (årsværk)	Omsætning (mio. kr.)	Basismidler (mio. kr.)	Ekstern finansieringsgrad (%)	Målopfyldelse
I.1 Rekruttering og synliggørelse	1,1	0,9	0,9	0	Opfyldt
I.2 Kompetenceudvikling og fastholdelse	1,9	1,3	1,3	0	Opfyldt
I.3 Videreudvikling af organisationsformen	2,7	1,4	1,4	0	Opfyldt
I.4 Forskningsevalueringer og nationalt og internationalt samarbejde	1,4	0,9	0,9	0	Opfyldt

2.2.4 Klima- og Energiministeriets strategiske mål

GEUS er en selvstændig og uafhængig forskningsinstitution, der er ansvarlig for udforskningen af de geologiske forhold i Danmark og Grønland med tilhørende sokkelområder. GEUS skal endvidere yde geologisk rådgivning til myndigheder, og det omfatter især, udover Grønlands Selvstyre, Klima- og Energiministeriet og Miljøministeriet.

Klima- og Energiministeriet har opstillet 6 strategiske mål, hvoraf to er samlet i et ”dobbeltmål”. GEUS bidrager til opfyldelsen af Klima- og Energiministeriets og Miljøministeriets overordnede strategiske mål, bl.a. gennem opfyldelsen af GEUS’ strategiske indsatsområder. I GEUS’ Resultatkontrakt 2008-2011 er der opregnet en række overordnede strategiske mål, hvortil GEUS i væsentlig grad forventedes at bidrage, se tabel 12.

Dog har GEUS kun delvist kunnet bidrage til sikring af en effektiv leverance af services og ydelser, der giver høj tilfredshed blandt brugerne. Grundet den statslige dispositionsbegrænsning har der således ikke været midler til etableringen af en database med web-adgang for GEUS’ publikationer på PDF. GEUS havde planlagt at stille de to datatemaer geologi og mineralske ressourcer til rådighed ved implementering af EU’s INSPIRE direktiv, men da den eksterne partner ikke var klar til at modtage og implementere datatemaerne, er planlægningen ændret. De to datatemaer skal således først leveres i 2011. Det samme gælder for modificering af GEUS’ eksisterende metadatabase, så den kan udveksle data med et samlet dansk metadata-system, som vil blive udviklet af Kort- og Matrikelstyrelsen. Harmonisering af det grønlandske, geologiske kort i skala 1:500.000 i forbindelse med OneGeology-Global er blevet udskudt og er planlagt til 2011.

Tabel 12 – GEUS' bidrag til opfyldelse af Klima- og Energiministeriets strategiske mål.

Klima- og Energi- ministeriets strategiske mål	GEUS' bidrag (jf. Arbejdsprogram 2010)	Målopfyldelse Status for 2010
Implementere Energiforliget og gennemføre de aftalte analyser helt og til tiden	<ul style="list-style-type: none"> • Indgå i nye nationale og internationale projekter med henblik på forståelsen af olie-gas ressourcerne i Danmark og Nordsøen; • Rådgive energiselskaber og kommuner om udnyttelsen af de meget store mængder geotermisk energi, som kan være et alternativ i varmforsyningen. 	<p>+ Opfyldt</p> <p>+</p>
Bidrage til at COP15 resulterer i en ambitiøs klimaaftale + Facilitere at der skabes ambitiøse klimapolitikker indenfor alle relevante sektorer	<ul style="list-style-type: none"> • Bidrage til beskrivelsen af et nyt klimaovervågningsprogram, herunder at definere parametre og indikatorer til at indgå i dette; • Deltage i Koordineringsenhed for Forskning i Klimatilpasning (KFT) - i sekretariat, forskningspanel og Styregruppe; • Deltage i formuleringen af en forskningsstrategi for KEMIN; • Overvåge afsmeltningen fra Grønlands indlandsis. 	<p>+ Opfyldt</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p>
Sikre at den nødvendige klima- og energifaglige viden er til stede ift. energiforlig, COP15 og sektorpolitikker	<ul style="list-style-type: none"> • Medvirke til gennemførelsen af et eventuelt kommende klima-overvågningsprogram; • Gøre en særlig indsats for at få adgang til en række seismiske data fra 1990'erne, som hidtil ikke er fremsendt til GEUS; • Indgå i nye nationale og internationale projekter om mulighed for lagring af CO₂; • Indgå i nye lokale projekter om muligheden for at udnytte geotermisk energi; • Undersøge usikkerhedskilder i klimamodellen og den hydrologiske model for usikkerheden på fremtidige hydrologiske forudsigelser; • Undersøge klimaændringernes effekt på grundvandsstanden i DK og effekter heraf; • Udvikling af geologiske og hydrologiske modeller til adaptiv og bæredygtig forvaltning i et ændret klima; • Effekter af klimaforandringer på grundvandsressourcen; • Deltage i dansk klimaforskningscenter (CRES), finansieret af DSF; • Deltage i Koordineringsenhed for Forskning i Klimatilpasning (KFT) - i sekretariat, forskningspanel og Styregruppe; • Deltage i Styregruppen for PLAN-2050; • Deltage i Nordisk Topforskning på klimatilpasning; • Deltage i internationale projekter vedr. klimatilpasning i tredjeverdenslande. 	<p>+ Opfyldt</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p>
Sikre en effektiv leverance af services og ydelser, der giver høj tilfredshed blandt brugerne	<ul style="list-style-type: none"> • Publicere GEUS' viden i nationale og internationale tidsskrifter og præsentation af aktiviteter og resultater i nyhedsbreve til erhvervsliv og andre interessenter, samt formidling af geologiske nyheder til den brede offentlighed og skolerne gennem arrangementer og i elektroniske og trykte medier; • Udgive bladet Geoviden i samarbejde med Geocenter Danmark; • Deltage i Forsknings Døgn, Naturvidenskabsfestival og Kulturnat; • Sikre GEUS' Jupiter-database, der er den fællesoffentlige database for borer, grund- og drikkevand, som de kommunale sagsbehandlere benytter on-line; • Opbygning af databaser på en ensartet og veldokumenteret form i 2010; • Udvikle mere brugervenlig oversigt over GEUS' datasamlinger i forbindelse med relanceringen af GEUS' web-site; • Relancere og omlægge GEUS' hjemmeside omfattende en omlægning til Microsoft Office SharePoint Server 2007-plattformen (MOSS2007). Aktiviteten foregår i hele perioden 2010-2011; • Videreudvikle elektronisk handelssystem for salg af udvalgte data; • Etablere database med web-adgang for GEUS' publikationer på PDF; • Videreudbygge database og web-faciliteter for Promice-projektet (overvågning af Grønlands indlandsis); • Stille de to datatemaer geologi og mineralske ressourcer til rådighed ved implementering af EU's INSPIRE direktiv; 	<p>+ Delvist opfyldt</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>+</p> <p>÷ Udskudt (indefrysning)</p> <p>+</p> <p>÷ Endnu ikke aktuelt</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Modificere GEUS' eksisterende metadatabase, så den kan udveksle data med et samlet dansk metadata-system, som vil blive udviklet af Kort- og Matrikelstyrelsen; • Udvide jordskælvsafsnittet på GEUS' hjemmeside; • Harmonisere det grønlandske, geologiske kort i skala 1:500.000 i forbindelse med OneGeology-Global, samt gøre dette digitalt kompatibelt med GeoSciML-standarden for udveksling af geologiske data; • Deltage i GeoSeas-projektet, hvor 16 kyststater vil stille geologiske og geofysiske offshore data til rådighed for offentlige og private brugere gennem SeaDataNet portalen; • Deltage i implementeringen af INSPIRE-direktivet gennem projektet OneGeology-Europe, samt gennem udvikling af en ny version af GEUS' metadatabase, 	<ul style="list-style-type: none"> ÷ Endnu ikke aktuelt, planlagt til 2011 + ÷ Udskudt, Planlagt til 2011 + +
Skabe et velfungerende og professionelt ministerium hvor der er trivsel og arbejdsglæde	<ul style="list-style-type: none"> • Identificere og implementere ændringer, jævnfør eDag3-projektet, som omhandler elektronisk kommunikation med eksterne parter, brug af NemLog-in med digital signatur, integration i Borgerportalen og anvendelse af dokumentboks-løsning; • Implementere og udvikle det statslige kompetenceudviklingssystem "CAMPUS"; • Videreudvikle GEUS' projektlederuddannelse. 	<ul style="list-style-type: none"> + + + <p>Opfyldt</p>

2.2.5 Miljøministeriets koncernmål

Miljøministeriet havde ved indgangen til 2010 opstillet 3 koncernmål – strategiske mål. GEUS har i 2010 i væsentlig grad bidraget til opfyldelsen af disse 3 koncernmål (tabel 4).

Alle GEUS' planlagte bidrag er blevet gennemført med undtagelse af undersøgelsen af risikoen for forurening fra nedsivningsanlæg i det åbne land, hvor midlerne ikke blev bevilliget.

Tabel 13 – GEUS' bidrag til opfyldelse af Miljøministeriets koncernmål.

Miljøministeriets koncernmål	GEUS' bidrag (jf. Arbejdsprogram 2010)	Målopfyldelse Status for 2010
Grøn Vækst, 2008-2009 (-2015)	<ul style="list-style-type: none"> • Forestå fagdatacenter opgaverne på grundvandsområdet i forbindelse med NOVANA (Det Nationale Overvågningsprogram for Vand og Natur); • Deltage i revision af NOVANA programmet; • Koble modellering og monitorering i overvågningssammenhæng; • Undersøge samspillet mellem grundvand og overfladevand; • Fagdatacenter for råstoffer; • Råstofkortlægning i danske farvande; • Bidrage til habitatkortlægning i danske farvande; • Fortsætte kvartærgeologisk kortlægning på land; • Bistå til udarbejdelse af geologiske kort og relevante temakort som grundlag for arealforvaltningen i det åbne land; • Bidrage med viden indenfor vandresourceforvaltning og regulering, sårbarhed i forhold pesticider og næringsstoffer samt udvikling af nye miljøteknologier. 	<p style="text-align: center;">+ Opfyldt</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p>
Sundt miljø - nu, i hverdagen og i fremtiden, 2009-2012	<ul style="list-style-type: none"> • Opbygge, anvende og formidle viden om de sammenhænge, der har betydning for udnyttelsen og beskyttelsen af dansk grundvand og befolkningens drikkevandsforsyning; • Etablere en bedre forståelse af samspillet mellem grundvand og overfladevand; • Forbedre viden om transport og omsætning af pesticider og miljøfremmede stoffers i vandkredsløbet; • metodeudvikle vedrørende trendanalyser indenfor grundvandskvalitet, jfr. Vandrammedirektivet; • Bidrage til udvikling af belastningsindeks for pesticider; • Undersøge risikoen for forurening fra nedsivningsanlæg i det åbne land; • Udpege de faktorer, der begrænser mikroorganismernes nedbrydning af fremmedstoffer i jordbunden; • Udvikle sensorer til detektion af pesticider og andre fremmedstoffer i miljøet; • Søge udviklet nye mikrobiologiske teknikker til oprensning af pesticidforurenede jord og drikkevand; • Undersøge påvirkning af miljøet med fremmedstoffer og patogener fra svinegylle og behandlingen af gyllens betydning for dette; • Undersøge jernoxiders rolle for mobiliteten af fosfat, arsen, nikkel, bly og pesticider som Round-Up (glyphosat). Desuden undersøges mikroorganismers rolle i pyrit oxidation; • Udbygge forståelsen af næringsstofferne skæbne i vandkredsløbet; • Deltage i Naturstyrelsens grundvandskortlægning, herunder generel rådgivning, udarbejdelse af vejledninger, kortlægning og geologisk modellering, deltagelse i projektsekretariatet for grundvandskortlægning, deltagelse i driften af faglige kompetence-netværk, udvikling af hydrogeofysiske metoder, udvikling af digitale værktøjer og database til 3D digital geologisk modellering, udvikling af GIS-temaer til rapporter, drift af hjemmesiden www.grundvandskortlaegning.dk; • Udbygge det metodiske grundlag for udpegning af nitratfølsomme arealer; • Bistå regionerne, kommunerne og vandforsyninger med grundvandskortlægning, grundvandsmodellering og rådgivning indenfor forureningskortlægning og remediering; • Deltage i projekter vedr. remediering af jord og vandmiljøer; • Bidrage til netværk omkring de Innovationsaccelererende forskningsplatforme, hvor vand er udpeget. 	<p style="text-align: center;">+ Opfyldt</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">÷ Midler ikke bevillet</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p>
Det Moderne Miljøministerium 2009-2011	<ul style="list-style-type: none"> • Bidrage til brøndboreruddannelse; • Medvirke til at GEUS' brugere og samarbejdspartnere er tilfredse med de modtagne ydelser og services; • Drift og vedligeholdelse af grundvandsdatabaser (Jupiter), herunder i relation til den kommende drikkevandshandlingsplan; • Deltage i Miljøportalen. 	<p style="text-align: center;">+ Opfyldt</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p> <p style="text-align: center;">+</p>

3. REGNSKAB

GEUS har status som statsvirksomhed og ledes af en bestyrelse og en direktion.

Finanslovsbevillingen (FL) for 2010 var på 139,8 mio. kr. og udgjorde knap halvdelen af GEUS' finansieringsgrundlag.

Tillægsbevillinger (TB) givet i 2010 bestod af

- 0,1 mio. kr. vedrørende indkøbs effektivisering fase 2 ved anvendelse af statens indkøbsaftaler.
- 0,3 mio. kr. vedrørende øgede udgifter til barselsfonden.
- 1,4 mio. kr. vedrørende besparelseskraft på 1 %.
- 1,8 mio. kr. vedrørende overførsel af opgaver til de adm. servicecentre
- +1,4 mio. kr. fra Præmieringsmidler vedrørende hjemtagelse af internationale forskningsprojekter

I alt - 2,2 mio. kr.

Finanslov og tillægsbevillingslov var således samlet på 137,6 mio. kr. Årets resultat var i finansåret på + 1,3 mio. kr.

Ved indgangen til 2010 var det overførte overskud på 12,9 mio. kr. I GEUS' arbejdsprogram for 2010 var der i driftsbudgettet indarbejdet et planlagt træk på overskuddet i 2010. Flere af disse aktiviteter er blevet udskudt i forbindelse med den statslige dispositionsbegrænsning. Disse bliver igangsat og gennemført i 2011.

I 2009 blev der afgivet 3 medarbejdere til Økonomistyrelsens ServiceCenter (ØSC). Deres andel af det opsparede overskud er overdraget til Økonomistyrelsen og medførte i 2010 regnskabet en regulering på knap 0,1 mio. kr. registreret som et bortfald i egenkapitalen.

GEUS viderefører til 2011 et overskud på i alt 14,1 mio. kr., som vil blive anvendt til at intensivere indsatsen på områder, der er vigtige for GEUS' virke.

3.1 Anvendt regnskabspraksis

Regnskabet er aflagt efter statens omkostningsbaserede regnskabsprincipper, og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning er fulgt. Regnskabspraksis er uændret i forhold til tidligere år.

I regnskabsafsnittet er anvendt data fra Statens Koncern System. Som konsekvens er de enkelte saldi og summer retvisende, men som følge af afrundingen i SKS kan sumtal i regnskabet afvige.

3.2 Resultatopgørelse

Tabel 14 – Resultatopgørelse

Note	Resultatopgørelse (mio. kr.)	R2009	R2010	FL2011
	Ordinære driftsindtægter			
	Indtægtsbevilling			
	Bevilling	-141,4	-137,6	-140,0
	Anvendt af tidligere års reserverede bevilling	-6,6	-5,6	-
	Reserveret af indeværende års bevillinger	9,4	4,4	-
	Indtægtsført bevilling i alt	-138,6	-138,8	-140,0
	Salg af varer og tjenesteydelser	-77,1	-78,5	-40,4
	Tilskud til egen drift	-97,7	-71,0	-149,1
	Ordinære driftsindtægter i alt	-313,4	-288,3	329,5
	Ordinære driftsomkostninger			
	Forbrugsomkostninger			
	Husleje og leasing	63,9	40,8	77,8
	Forbrugsomkostninger i alt	63,9	40,8	77,8
	Personaleomkostninger			
	Lønninger	141,6	152,8	-
	Andre personaleomkostninger	2,5	-0,1	-
	Pension	21,6	22,6	-
	Lønrefusion	-4,0	-5,1	-
	Personaleomkostninger i alt	161,6	170,2	160,4
	Af- og nedskrivninger	6,3	5,2	6,0
	Andre ordinære driftsomkostninger	87,4	78,5	89,9
	Ordinære driftsomkostninger i alt	319,2	294,7	334,1
	Resultat af ordinær drift	5,8	6,4	4,6
	Andre driftsposter			
	Andre driftsindtægter	-10,6	-8,0	-6,6
	Andre driftsomkostninger	0,1	0,1	1,6
	Resultat før finansielle poster	-4,7	-1,5	-0,4
	Finansielle poster			
	Finansielle indtægter	-0,3	-0,2	-0,4
	Finansielle omkostninger	0,8	0,5	0,8
	Resultat før ekstraordinære poster	-4,2	-1,3	0,0
	Ekstraordinære poster			
	Ekstraordinære indtægter	0	0	0
	Ekstraordinære omkostninger	0	0	0
	Årets resultat	-4,2	-1,3	0

I resultatopgørelsen anvendes samme fortegn som i uddata fra SKS, dvs. minus er indtægter og overskud og plus er udgifter og underskud. Det oplyste budget for 2011 er finanslovsbevillingen opgjort på standardkontoniveau.

Stigningen i den indtægtsførte bevilling kan henføres til et netto forbrug i 2010 af reservationer i forbindelse med Geocenterbevillingen samt aktstykket vedr. Dekommissioneringsaftalen.

Samlet set er omsætningen faldet med godt 25 mio. kr. i forhold til 2009. Faldet i driftsomkostninger kan henføres til især ”husleje og leasing”, idet der i 2009 var mange udgifter til leasing i forbindelse med togter. Personaleomkostningerne er i 2010 steget grundet flere medarbejdere og på grund af, at der er sket en øget hensættelse for ikke afholdt ferie.

Tabel 15 – Resultatdisponering

Note	Resultatdisponering, mio. kr.	R2009	R2010	FL2011
	Disponeret til overført overskud	-4,2	-1,3	0,0

Det samlede resultat er disponeret under overført overskud og udviser et overskud på 1,3 mio. kr., som er et fald i forhold til overskuddet på 4,2 mio. kr. i 2009. Det akkumulerede overskud under egenkapitalen, inkl. årets resultat er på 14,2 mio. kr. Hertil kommer et bortfald på 0,1 mio.kr. til ØSC som tidligere nævnt, således at det overførte overskud ultimo i alt er 14,1 mio. kr.

3.3 Balancen

Omsætningsaktiverne er på samme niveau som i 2009. Debitormassen er ultimo året på 62,4 mio. kr., hvilket er en reduktion på godt 10 mio.kr. i forhold 2009. Ligeledes er ”Igangværende arbejder for fremmed regning” faldet kraftigt. Samlet set er tilgodehavender faldet med godt 20 mio. kr. Som følge heraf er de samlede likvide beholdninger steget med 22,2 mio. kr.

FF5 angiver den uforrentede konto. Beløbet har i 2010 en negativ værdi på -16,5 mio. kr., da de kortfristede gældsforpligtigelser primo året er mindre end tilgodehavender og andre likvide beholdninger. Det er balancen i 2009 regnskabet, der angiver værdien af FF5 for 2010. Likviditetsordningen med flytning mellem rentefri FF5 og rentebærende FF7 konti sker en gang årligt, senest ved udgangen af 1. kvartal.

På GEUS er anlægsanskaffelser/anlægsaktiver defineret dels som anskaffelser, der har en levetid/afskrivningsperiode på mindst 3 år og en kostpris større end 50.000 kr. pr. anskaffelse, dels som en IT-bunke bestående af IT-udstyr til kostpris under 50.000 kr., der også har en levetid på over 1 år, og som er anskaffet i årene til og med 2009. Denne IT-bunkning fortsætter ikke fremover og afvikles efter de gældende regler.

Alle andre anskaffelser er varekøb uden afskrivning, herunder anskaffelser til projekter med ekstern finansiering.

Noter med specifikation af henholdsvis immaterielle og materielle anlægsaktiver findes i bilag 5.1.

Tabel 16 – Balancen

Aktiver (mio. kr.)		R2009	R2010	Passiver (mio. kr.)		R2009	R2010
Note				Note			
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Reguleret egenkapital (startkapital)	13,3	13,3
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	0,7	2,5		Bortfald og udbytte til staten		-0,1
	Erhvervede koncessioner, patenter, m.v.	0,2	0,1		Overført overskud	12,9	14,2
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	0,9	2,6		Egenkapital i alt	26,2	27,4
2	Materielle anlægsaktiver				Hensættelser		
	Grunde, arealer og bygninger	1,6	1,5		Hensættelser	2,0	1,6
	Transportmateriel	0,5	0,7		Hensatte forpligtelser i alt	2,0	1,6
	Produktionsanlæg og maskiner	9,1	9,0				
	Inventar og IT-udstyr	4,3	3,2				
	Materielle anlægsaktiver i alt	15,5	14,5		Gældsforpligtelser		
	Finansielle anlægsaktiver i alt	13,3	13,3		Langfristede gældsforpligtelser		
	Anlægsaktiver i alt	29,7	30,4		FF4 Langfristet gæld	14,8	16,4
	Omsætningsaktiver				Langfristede gældsforpligtelser i alt	14,8	16,4
	Tilgodehavender				Kortfristede gældsforpligtelser		
	Igangværende arbejder for fremmed regning, til gode	14,6	6,1		Leverandører af varer og tjenesteydelser	20,9	13,7
	Almindelige debitorer	73,3	62,4		Systemtekniske mellemregnings- og afstemningskonti	0,3	0,4
	Periodeafgrænsningsposter, til gode	1,2	0,2		Anden kortfristet gæld	7,3	9,0
	Andre kortfristede tilgodehavender	4,3	4,0		Skyldige feriepenge	16,8	20,6
	Tilgodehavender i alt	93,4	72,7		Reserveret bevilling	11,9	10,7
	Likvide beholdninger				Igangværende arbejder for fremmed regning, forpligtelser	12,9	9,9
	FF5 Uforrentet konto	-22,1	-16,5		Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	7,4	12,9
	FF7 Finansieringskonto	17,0	35,0		Kortfristede gældsforpligtelser i alt	77,5	77,3
	Andre likvide beholdninger	2,5	1,1		Gældsforpligtelser i alt	92,3	93,7
	Likvide beholdninger i alt	-2,6	19,6		Passiver i alt	120,5	122,8
	Omsætningsaktiver i alt	90,8	92,4				
	Aktiver i alt	120,5	122,8				

Den langfristede gæld FF4 afspejler værdien af anlægsmassen, dog med 1 måneds forskydning ved årsskiftet (anlægsværdi 17,1 mio. kr. og langfristet gæld 16,4 mio. kr.). FF4 er steget med 1,6 mio.kr. i forhold til 2010, hvorimod de samlede kortfristede forpligtelser er uændrede. Den samlede gældsforpligtelse er steget svagt.

3.4 Egenkapitalforklaring

Tabel 17 – Egenkapitalforklaring

Egenkapital (mio. kr.)	2009	2010
Startkapital primo	13,3	13,3
+ ændring i startkapital		
Startkapital ultimo	13,3	13,3
Opskrivninger primo		
+ ændringer i opskrivninger		
Opskrivninger		
Reserveret egenkapital primo		
+ ændring i reserveret egenkapital		
Reserveret egenkapital ultimo		
Overført overskud primo	8,7	12,9
+ primoregulering/flytning mellem bogføringskredse		
+ regulering af det overførte overskud		
+ overført fra årets resultat	4,2	1,3
+ bortfald af årets resultat		0,1 ⁽⁷⁾
+ udbytte til staten		
Overført overskud ultimo	12,9	14,1
Egenkapital ultimo	26,2⁽⁶⁾	27,4

(6): Egenkapitalen stemmer ikke med statsregnskabet. I forbindelse med afgivelse af medarbejdere til Økonomistyrelsens Service-Center(ØSC) er der foretaget en korrektion til egenkapitalen på 0,1 mio. kr.

(7): Registreringen af bortfaldet på 0,1 mio.kr. foretages i regnskabet i 2010.

Egenkapitalen bestående af det akkumulerede resultat og startkapitalen er forøget svarende til årets overskud. Som statsvirksomhed er det ikke et mål i sig selv at akkumulere et overskud men en mulighed for at opspare midler til udmøntning af strategiske indsatser i efterfølgende år. Af det overførte overskud fra 2009 er der fortsat disponeret aktiviteter for i alt 4,6 mio. kr. Disse blev på grund af dispositionsbegrænsningen udskudt og udføres i 2011. Bestyrelsen fastsætter, hvilke strategiske indsatser der fokuseres på ved anvendelsen af det resterende overskud.

3.5 Opfølgning på likviditetsordningen hen over året

GEUS har i forbindelse med indtræden i likviditets- og finansieringsordningen tre forskellige konti i Statens Koncern Betalinger med hver deres egne likviditetsområder:

- En finansieringskonto (FF7) til afregning af almindelige betalinger, herunder løn, husleje mv.
- En konto (FF4) til afregning af investeringsudgifter, herunder afsluttede bygge- og IT-udviklingsaktiviteter.

- En uforrentet konto (FF5) til afregning af ændringer i de hensatte forpligtelser, omsætningsaktiverne og de kortfristede gældsforpligtelser, herunder reserveret bevilling.

Det skal endelig bemærkes, at den likviditet, der følger af bevillingen fra finansloven, modtages i 12.-dels rater fra Økonomistyrelsen.

3.5.1 Opfølgning på låneramme

I anmærkningerne til finansloven fastsættes endvidere virksomhedens låneramme, som angiver den øvre grænse for den gæld virksomheden maksimalt må have. Lånerammen er overholdt pr. 31/12 2010 og er ikke overskredet på noget tidspunkt i løbet af året.

Tabel 18 – Udnyttelse af lånerammen

Udnyttelse af lånerammen	2010
Sum af saldo på FF4 pr. 31. december 2010, mio. kr.	16,4
Låneramme på FL10, mio. kr.	24,9
Udnyttelsesgrad, pct.	66,0

3.5.2 Opfølgning på øvrige likviditetsregler

GEUS har ikke overskredet de øvrige disponeringsregler.

3.6 Opfølgning på lønsumsloft

GEUS er ikke lønsumsstyret og har ikke noget lønsumsloft.

3.7 Bevillingsregnskabet

Tabel 19 – Bevillingsregnskab (§ 29.41.01) ⁽⁸⁾

Bevilling (mio. kr.)	2009	2010			2011
	Regnskab	Budget (FL+TB)	Regnskab	Afvigelse R-B	Budget (FL)
Nettoudgiftsbevilling	141,4	137,6	137,6	0,0	140,0
Nettoforbrug af reservation	-2,8	0,0	1,2	1,2	0,0
Indtægter	185,7	135,0	157,8	22,8	196,5
Udgifter	320,1	272,6	295,3	22,7	336,5
Årets resultat	4,2	0,0	1,3	1,3	0,0

(8): Tallene er i løbende priser eksklusiv moms.

GEUS' bevilling består af tilskud over finansloven til forskning, rådgivning og formidling samt myndighedsbetjening. Hertil kommer indtægter i form tilskud fra nationale og internationale forskningsprogrammer, fonde samt indtægtsdækket virksomhed.

Årets resultat er et overskud på 1,3 mio. kr.

Såvel indtægter som udgifter har været større end det budgetterede i Finansloven. GEUS har haft forøget aktivitet i forhold til finanslovsindmeldingen, som danner udgangspunkt for årets arbejdsprogram. Den øgede omsætning kommer fra kontrakter, som ikke var indgået ved udarbejdelse af arbejdsprogrammet. De øgede udgifter er både til løn og drift og er afledt af den øgede aktivitet. GEUS er ikke lønsumsstyret og er ikke begrænset heraf.

Ledelsen anser det realiserede resultatet som tilfredsstillende. De tilførte midler bruges effektivt og ansvarligt under hensyntagen til både aktuelle opgaver og den langsigtede udvikling og fornyelse.

4. PÅTEGNING

Årsrapporten omfatter:

Årsrapporten omfatter den hovedkonto på finanslov 2010, som De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS / CVR 55145016 er ansvarlig for: 29.41.01 De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland - GEUS (Statsvirksomhed), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2010

Påtegning

Det tilkendegives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporeringen i årsrapporten er fyldestgørende.
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København den ¹⁴..... april 2011

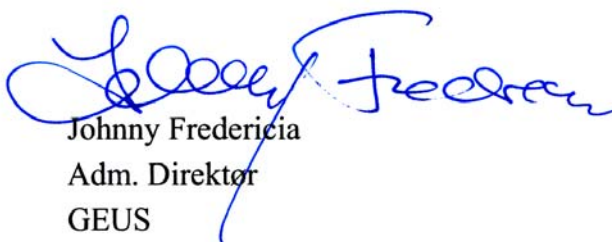
Per Buch Andreasen
Bestyrelsesformand
GEUS

København den ¹⁴..... april 2011

Thomas Egebo
Departementschef
Klima- og Energiministeriet

København den ¹⁴..... april 2011

Johnny Fredericia
Adm. Direktør
GEUS

5. BILAG TIL ÅRSRAPPORTEN

Der er udarbejdet følgende bilag til GEUS' Årsrapport 2010:

- 5.1 Noter til resultatopgørelse og balance
- 5.2 Intægtsdækket virksomhed og Tilskudsfinansierede aktiviteter
- 5.3 Regnskab for Grønlandsrelaterede opgaver
- 5.4 Klimaregnskab

5.1 Noter til resultatopgørelse og balance

5.1.1 Noter til balancen

Note 1 – Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsudgifter (mio. kr.)	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	I alt
Anskaffelsesværdi pr. 1.1.2010	10,754	0,359	11,113
Årets tilgang	2,554	0,000	2,554
Anskaffelsesværdi pr. 31.12.2010	13,308	0,359	13,667
Akkumulerede afskrivninger pr. 1.1.2010	10,059	0,145	10,204
Årets afskrivninger	0,780	0,122	0,902
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12. 2010	10,839	0,267	11,106
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2010	0,696	0,214	0,910
Afskrivningsperiode/år	5	3	

På anlægsområdet er proceduren blevet ændret således, at der nu er fuld integration mellem Anlægs- og finansmodulet på baggrund af Rigsrevisionens bemærkninger til GEUS' regnskab 2008. Det er således, at der ikke længere er en måneds forskydning i registreringen i forhold til anskaffelsen. Dette er implementeret fuldt ud i 2010 i forbindelse med, at Økonomistyrelsens Service Center (ØSC) overtager anlægsregistreringsområdet.

GEUS har ingen regnskabsmæssige udviklingsprojekter under udførelse.

Note 2 - Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsudgifter (mio. kr.)	Grunde, arealer og bygninger	Transport- materiel	Produktions- anlæg og maskiner	Inventar og IT-udstyr	I alt
Anskaffelsværdi pr. 1.1.2010	1,800	1,851	38,016	16,403	58,071
Tilgang		0,393	2,417	0,516	3,326
Anskaffelsværdi pr. 31.12.2010	1,800	2,244	40,433	16,919	61,398
Akkumulerede afskrivninger, 1.1.2010	0,227	1,347	28,915	12,070	42,559
Årets afskrivninger	0,036	0,157	2,485	1,631	4,309
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12. 2010	0,262	1,504	31,400	13,701	46,868
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2010	1,573	0,740	9,033	3,218	14,529
Afskrivningsperiode/år eller saldoafskrivning	50	5-8	5-20	3 ⁽⁹⁾	

(9): Afskrivningen er ændret fra 50 % af saldoen til lineært over 3 år.

I forbindelse med enklere administration i staten er det besluttet at anvendelsen af IT-bunken af IT småinvesteringer bliver frivillig. GEUS har besluttet at forenkle administration og har afskaffet brugen af IT-bunken, og den afskrives fuldt ud, lineært i løbet af 3 år efter de gældende regler.

Der er ingen igangværende arbejder for egen regning.

5.2 Indtægtsdækket virksomhed og tilskudsfinansierede aktiviteter

Al faglig aktivitet på GEUS henføres til projekter, og finansieringen af projekter opdeles i hovedtyperne: basisfinansierede, samfinansierede og kommercielt finansierede projekter. Basisfinansierede projekter finansieres udelukkende via bevillingen på finansloven. Samfinansierede projekter finansieres af såvel basismidler som eksterne midler, dvs. de kræver medfinansiering fra GEUS' finanslovsbevilling (eksterne midler er eksempelvis forskningsprogram- og fondsmidler). Kommercielle projekter dækkes alene af eksterne midler.

Tabel 20 – Resultat af markedsstyrede/kommercielle aktiviteter

Markedsstyrede / kommercielle aktiviteter	R2007 mio. kr.	R2008 mio. kr.	R2009 mio. kr.	R2010 mio. kr.
Indtægt	35,5	42,8	52,0	34,8
Direkte udgifter ⁽¹⁰⁾	17,7	25,7	32,9	20,9
Dækningsbidrag 1 ⁽¹¹⁾	17,8	17,1	19,1	13,9
Andel af fælles omkostninger ⁽¹²⁾	5,3	5,2	6,0	4,0
Dækningsbidrag 2 ⁽¹³⁾	12,5	11,9	13,1	9,9

(10): I de direkte udgifter er indeholdt øvrige udgifter samt bruttoløn.

(11): Før fordeling af fællesomkostninger.

(12): Som fordelingsnøgle er anvendt en lønsumsnøgle.

(13): Efter fordeling af fællesomkostninger.

Betalingen for kommercielle projekter skal mindst dække omkostningerne til udførelse af disse projekter. Der har været et fald i indtægterne i 2010 og et tilsvarende fald af de direkte udgifter. Det ses af tabel 20, at de kommercielle projekter i 2010 fortsat har givet et positivt dækningsbidrag, både før og efter fordelingen af fællesomkostningerne, men på et lavere niveau end referenceårene.

Kravet om et positivt akkumuleret resultat set over de seneste 4 år er opfyldt.

Tabel 21 – Ekstern finansiering

Kontraktindtjening (mio. kr.)	R2007	R2008	R2009	R2010
Program- og fondsforskning (samfinansiering) ⁽¹⁴⁾	82,1	99,4	111,2	84,4
Øvrig kontraktforskning (samfinansiering) ⁽¹⁵⁾	22,4	20,3	21,6	37,7
Kontrakter i forbindelse med rådgivning, udredning, salg af data m.v. (kommerciel finansiering)	35,5	42,8	52,0	35,4
Total ⁽¹⁶⁾	140,0	162,5	184,8	157,5

(14): Programforskningsmidler samt fondsmidler (EU, Forskningsrådene m.fl.). Finansieringen af kontinentalsokkelprojektet indgår.

(15): Primært midler fra Grønlands Hjemmestyre samt samarbejdsprojektmidler, som ikke er kendetegnet som programmidler.

(16): Finansielle indtægter indgår ikke.

Tabel 21 viser, at GEUS' samlede eksterne finansiering i 2010 (summen af samfinansierede og kommercielle indtægter) var 157,5 mio. kr., hvilket er et fald i omsætning på ca. 27 mio. kr. i forhold til 2009 men på samme niveau som gennemsnittet af reference årene.

Resultatet af den samlede indtjening betragtes som tilfredsstillende.

5.3 Grønlandsrelaterede opgaver

I henhold til den nye Råstoflov skulle Råstofdirektoratet købe rådgivnings- og myndighedsrelaterede opgaver hos GEUS for 3,4 mio. kr., og GEUS skulle medfinansiere samarbejdsprojekter og lave basale institutions- og forskningsopgaver for i alt 34,2 mio. kr. Begge disse finansierings mål er i 2010 opfyldt.

De faglige opgaver under de strategiske indsatsområder er i 2010 ligeledes opfyldt. Nærmere beskrivelse kan ses i GEUS' faglige resultater for 2010.

5.4 Klimaregnskab

Beretning

GEUS' indsats i 2010 var som i de to foregående år rettet mod at nedbringe energiforbruget. Dels el-forbruget alene med 5 % fra 2007-2010, som aftalt i Kurveknækkeraftalen, dels det samlede energiforbrug på el- og varmeområdet som pålagt i det

fællesstatslige energisparemål på 10 % samlet set for hvert ministerområde fra 2006-2011. Specifikt er GEUS pålagt et reduktionsmål på 11,9 % for 2011 i forhold til 2006 som aftalt i GEUS energihandlingsplan medio 2010.

Kurven figur 5 viser i 2010 et fald i el-forbruget i forhold til referenceåret 2007 på 6,0 %, hvor målet var 5 % samt et fald i det samlede energiforbrug til el og varme på uændret 6,8% i forhold til 2006, hvor målet for 2011 er 11,9 %.

Udviklingen i det samlede energiforbrug for el og varme set gennem det seneste år viser et beskedent fald på 0,7 %, fordelt på el med et fald på 2,1 % og på varme med en stigning på 0,8 %.

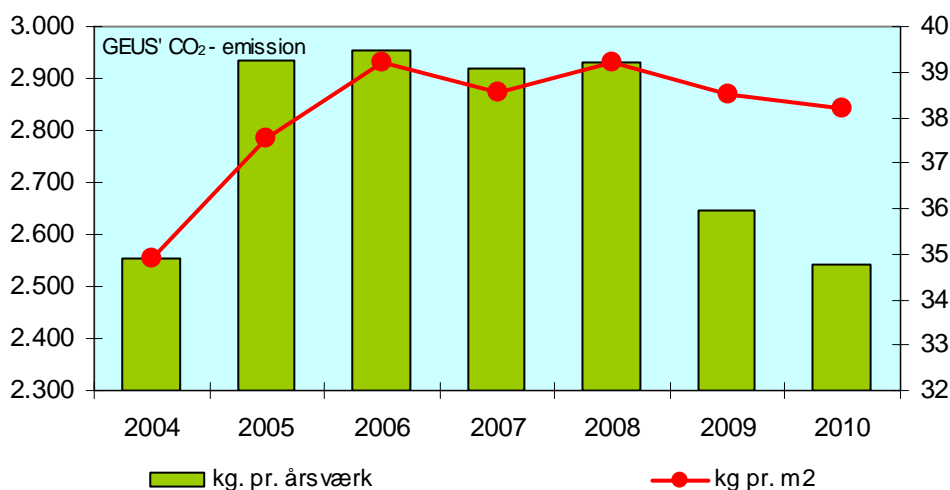
Vandforbruget er i 2010 faldet med 6,0 % i forhold til sidste år, og ligger 22,0 % under 2007 forbruget. Se ændring af regnskabspraksis nedenfor.

Ledelsen konstaterer, at udviklingen i varmekonsumet ikke er fuldt tilfredsstillende da tidligere års fald er stagneret. En opfyldelse af målet for 2011 kræver derfor en særlig indsats i tæt samarbejde med udlejeren, dels forøget medarbejder fokus specifikt. Endvidere kræver det samlede energisparemål for 2011 en fortsat begrænsning af unødvendigt el-forbrug.

Året der gik

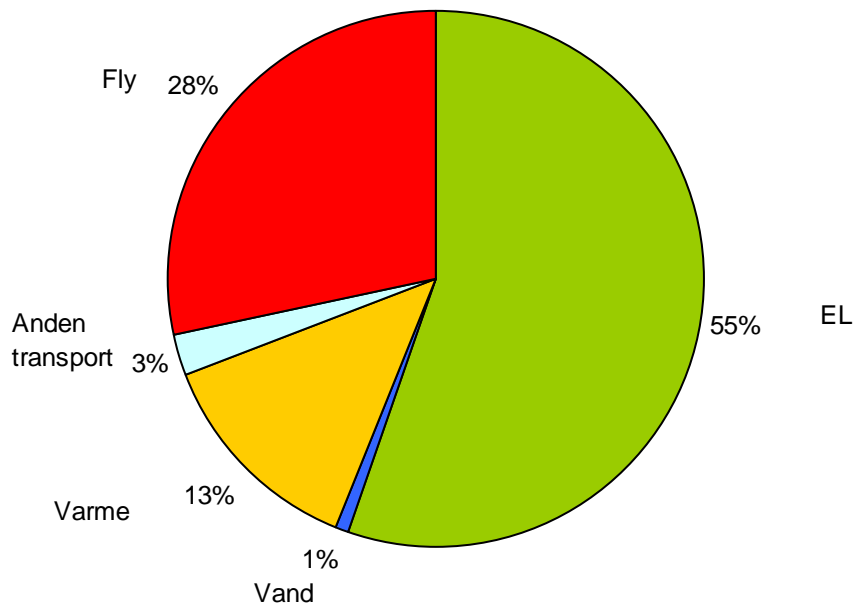
Den bygningsrelaterede CO₂-emission er faldet med 0,8 %. CO₂-emissionen pr. m² udviser fortsat et lille fald (-0,8 %), mens CO₂-emissionen pr. årsværk i årets løb er reduceret med 4,3 %. Dette er udtryk for en stadig bedre udnyttelse af energi og vand.

Figur 1 – Bygningsrelateret CO₂-emission pr. årsværk og huslejeareal, dvs. CO₂-emission fra el, vand og varme set i forhold til årsværk og det lejede areal. Bemærk at skalaer ikke begynder ved 0.

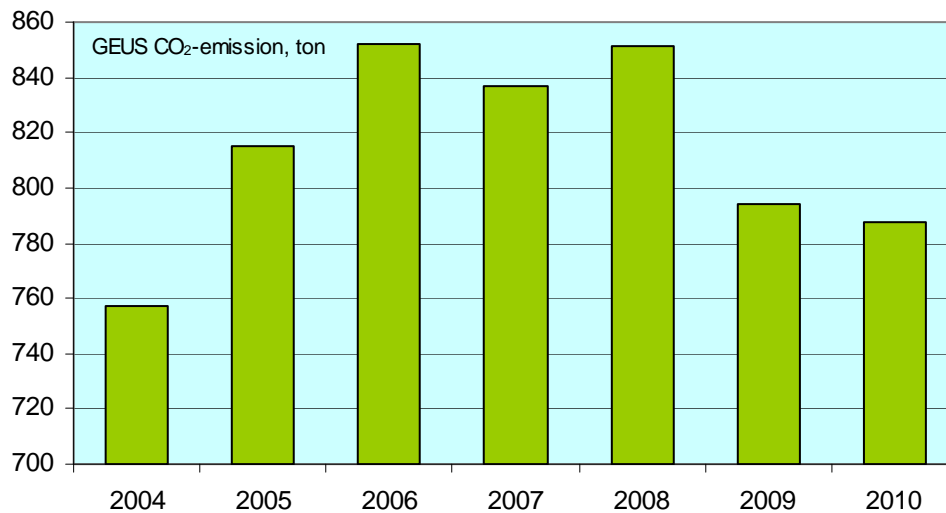

Den bygningsrelaterede CO₂-emission (el, vand og varme) udgør 69 % af GEUS samlede CO₂-emission på ca. 1.200 ton. Resten er relateret til transport og især til flytransport.

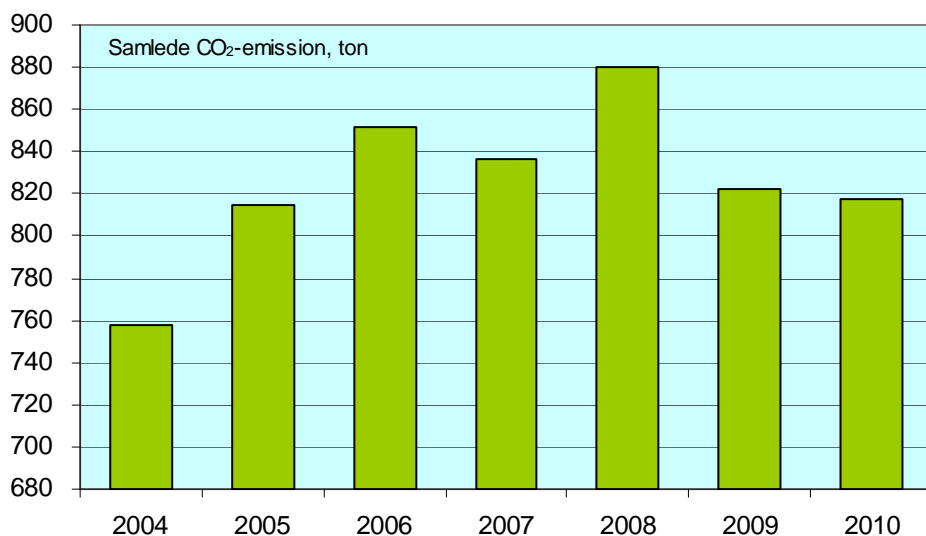
Figur 2 – GEUS' samlede CO₂-emission i 2010 opdelt på grupper

Figur 3 – Udvikling i GEUS' CO₂-emission (el, vand og varme, fratrukket papiraffald til genbrug). Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

Figur 4 – Udvikling i den GEUS' samlede CO₂-emission (incl. transport, dog er fly CO₂-neutral på grund af kvotekøb). Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

Fra 2008 indgår transportområdet også, dog er fly-transport kompenseret ved køb af CO₂-kvoter. Se data i tabel 27 CO₂-Resultatopgørelse og i bilag B Regnskabsdata.

GEUS' klimastrategi

GEUS sætter fokus på nedbringelse af forbruget af el og varme. Endvidere fokuserer GEUS på at nedbringe papirforbruget og vandforbruget samt muliggøre genanvendelse af affald.

Fremtidens fokusområder

GEUS har i sin energihandlingsplan oplistet konkrete projekter og projektområder omhandlende såvel teknologiske som adfærdsregulerende initiativer. Fokus er fortsat forbedringer på energi-, klima- og miljøområdet i et afbalanceret samspil med GEUS' formål og opgaver i øvrigt. På energiområdet prioriteres investeringer i projekter med kort tilbagebetalingstid, herunder instruktion af brugerne. På klima/CO₂-området prioriteres løsninger med laveste emission, og på miljøområdet prioriteres certificerede leverandører og produkter samt affaldssortering for størst genanvendelsesgrad. Disse politikområder er samtidig underlagt GEUS' faglige formål og økonomi.

GEUS skal i 2011 yderligere reducere energiforbruget i bygningen (el og varme) med 5,5 % i forhold til 2010 for at opfylde reduktionsmålet 11,9 % i forhold til 2006. Da det er indenhus mål, har GEUS en styrbar mulighed for at gennemføre tilstrækkelige tilpasninger.

Persontransport til og fra møder, herunder rundt i landet, medfører et relativt lille bidrag til emissionen, men også her er der fokus på valg af transportform, f.eks. er tog, bus og cykel til vurdering hver gang frem for mere forurenende transportløsninger.

GEUS har investeret i videolink løsning for at begrænse transportbehovet, ikke mindst i forhold til at GEUS er placeret både i Århus og København.

Analyser og rapportering

Klimapåvirkning fra GEUS

Der er installeret separate målere for varme og el for 69 % af det lejede areal (før 2009 var det 65 %). På dette grundlag er det samlede forbrug af varme og el beregnet proportionalt for hele lejemålet, idet det skønnes, at lokale anvendelsen i det målte område sammenlignet med øvrige arealer er repræsentativt. Der er derimod stadig ikke separat måler for vandforbruget. Her er årsværksfordelingen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10 lagt til grund for en fordeling. Se ændring af regnskabspraksis nedenfor.

Energi og vand

I forhold til 2009 er el-forbruget faldet med 2,1 %, mens det graddagskorrigerede varmeforbrug er steget med 0,8 %, og vandforbruget er faldet med 6,0 %. Selv om varmeforbruget er graddagskorrigeret, forekommer anden påvirkning af klimaskærmen, som der ikke korrigeres for. Set i forhold til referenceåret 2006 har der været en varmereduktion på 6,9 %. Der er ikke konkrete mål på vandområdet udover fokus på en effektiv anvendelse, og der blev i 2010 anvendt 22,0 % mindre vand end i 2007.

Tabel 22 – Energiforbrug (el og varme) ⁽¹⁶⁾

Energiforbrug i MWh	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Varmeforbrug, graddagskorrigeret	1.373	1.532	1.499	1.535	1.489	1.384	1.395
Elforbrug målt	1.500	1.583	1.674	1.662	1.700	1.595	1.562

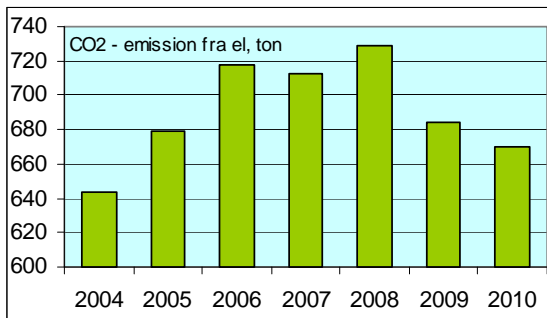
(16): Målingerne er opskrevet på grundlag af forbruget for de 69 % af arealerne, der har separate GEUS-målere. Før 2009 dækkede målerne 65 %.

Tabel 23 – Vandforbrug ⁽¹⁷⁾

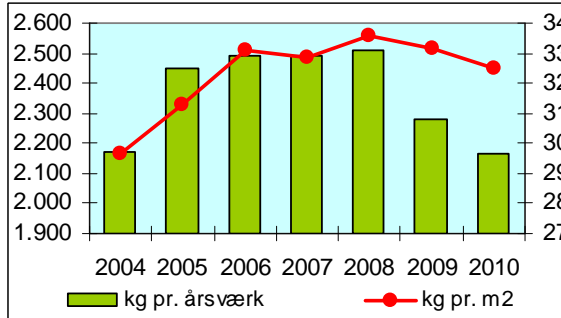
Vandforbrug i m ³	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vandforbrug målt	2.161	2.267	2.356	2.558	2.381	2.123	1.995

(17): Årsværksfordelingen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10 er lagt til grund for fordeling af vandforbruget. Forbrugstallet for 2008 er ændret af udlejer på grundlag af ny opgørelsesmetode. Forbrugstallet for 2006 er skønnet på grund af databrud.

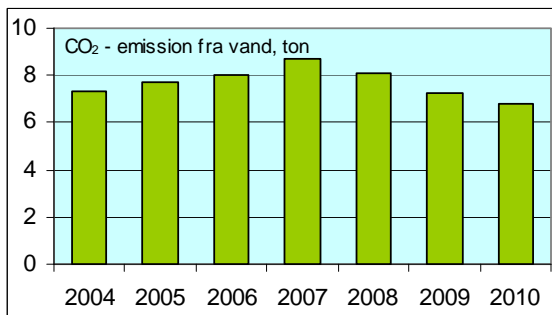
Figur 5 – CO₂-emission fra el
 Bemærk at skala ikke begynder ved 0.

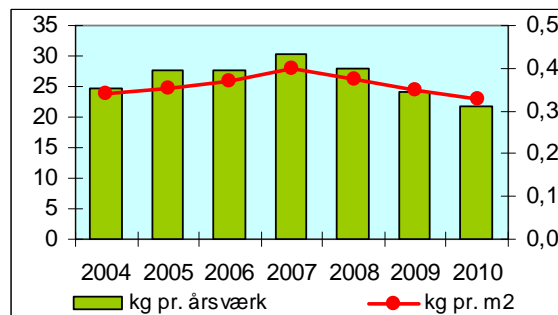
Figur 6 – CO₂-emission fra el pr. ansat/m²
 Bemærk at skalaer ikke begynder ved 0.

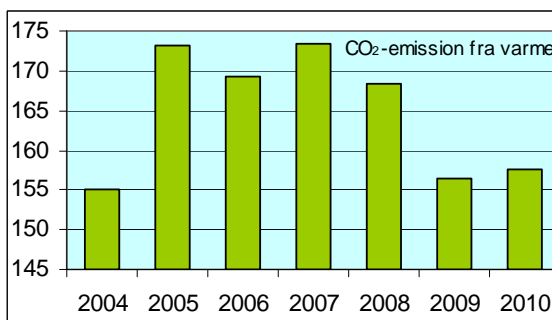
Figur 7 – CO₂-emission fra vand

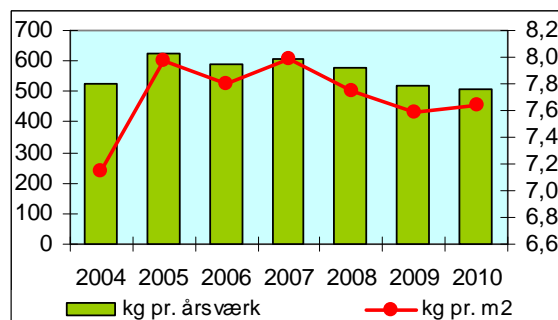
Figur 8 – CO₂-emission fra vand pr. ansat/m²

Figur 9 – CO₂-emission fra varme
 Bemærk at skala ikke begynder ved 0

Figur 10 – CO₂-emission fra varme pr. ansat/m²

CO₂-emissionen er faldet for el og vand, mens den er steget ganske lidt for varme. Opgjort pr. årsværk er forbruget faldende på alle tre områder (el, vand og varme). Der er graddagskorrigeret i varmetallene. Vurderes vandforbruget over flere år, ses en faldende tendens siden 2007. Udlejer har tidligere haft problemer med opgørelse af vandforbruget. Det har f.eks. været nødvendigt at skønne vandforbruget for 2006.

Papir

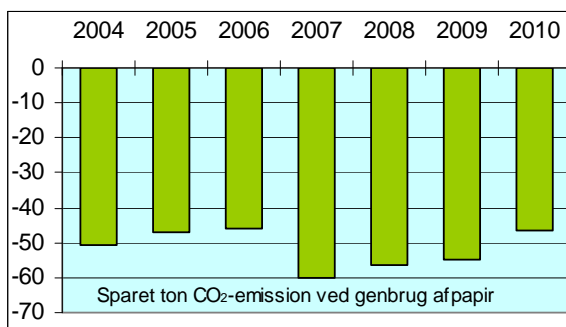
Genanvendelse af affald, her papir, er væsentligt for udviklingen i den globale CO₂-emission. Faktoren for papir er -4,1. Aflevering af papir til genindvinding belønnes i GEUS klimaregnskab. Jo mere papir der afleveres jo større CO₂-reduktion i regnskabet. Samtidig fokuserer GEUS på at anvende så lidt papir som muligt.

Papirforbruget pr. årsværk er steget med 4 % (200 stk. A4) fra 2009 til 2010, men siden 2006 faldet med 18 %.

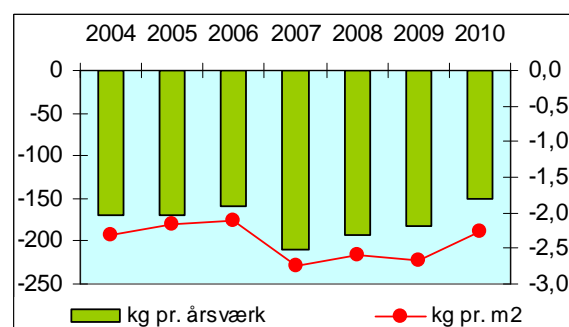
Table 24 – Papirforbrug

Papir x 1.000 ark A4	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Forbrug i afdelinger	2.115	1.696	1.483	1.137	1.382	1.070	1.302
Kopiering i betjentstuen	630	382	395	275	653	472	325
Samlet forbrug	2.745	2.078	1.878	1.412	2.035	1.542	1.627
Nøgletal (1000 ark/årsværk)	9,3	7,5	6,5	4,9	7,0	5,1	5,3
% genbrugspapir	100	100	100	100	100	100	100

Figur 11 – CO₂-emission fra genbrug af papir

Figur 12 – CO₂-emission fra genbrug af papir pr. ansat/m²

Affaldspapir til genbrug godskrives CO₂-regnskabet med ca. 47 ton CO₂-emission. Samtidig ses en faldende tendens i papiraffaldsmængden i samspil med den flerårige tendens til et mindre papirforbrug, som er det overordnede mål. Der er periodeforskydninger mellem indkøb af papir og bortskaffelse af affaldspapir.

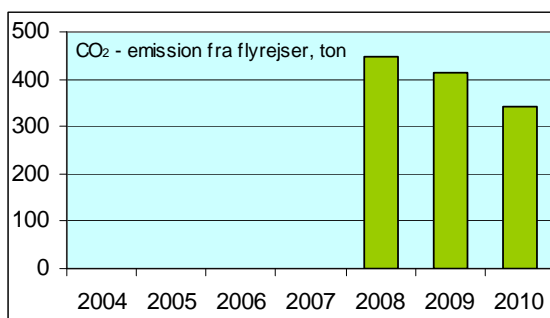
Klimapåvirkning ved tjenesterejser

Fly

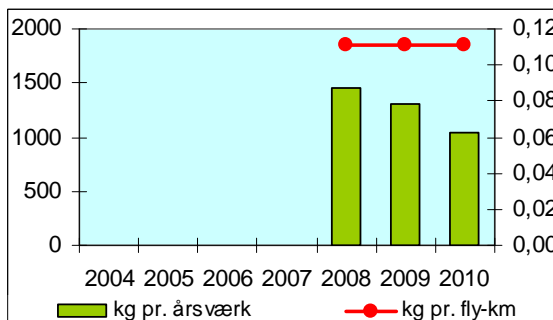
Langdistancetransport er en nødvendighed på baggrund af GEUS formål og opgaver. I 2010 anvendte GEUS ca. 3,1 mio. fly-km mod ca. 3,7 mio. fly-km i 2009. Regeringen besluttede i 2008 at kompensere for den udledning af CO₂, der fremkommer ved statslige flyrejser i perioden 2008-2011 gennem køb af JI/CDM-kreditter. Derved kompenseres der også for de flyrejser, som GEUS har foretaget i perioden. Udledningen fra flyrejser er derfor noteret i klimaregnskabet både som en negativ og en positiv CO₂-belastning med køb af CO₂-kvoter.

Tidsserien er påbegyndt i 2008 samtidig med Klimaregnskabet introduktion. Historiske data forsøges tilvejebragt.

Figur 13 – CO₂-emission fra flyrejser

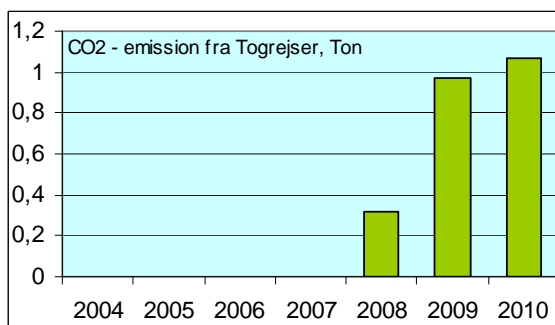
Figur 14 – CO₂-emission fra flyrejser pr. ansat/fly-km

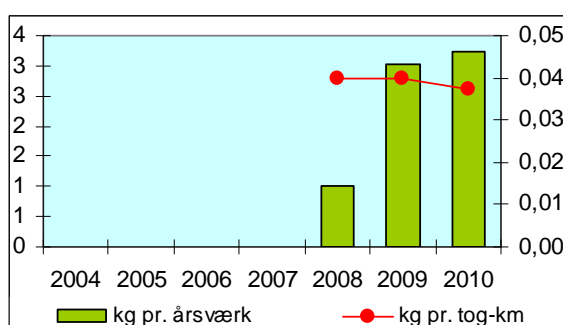
Tog, metro og bus

Opgørelsen vedrører de rejser, der bestilles gennem rejsebureau. Den angivne forøgelse i tog-km tilskrives primært større anvendelse af billetbestilling gennem den forpligtende leverandøraftale – og dermed registrering i rejsebureauet, men tilskrives også øget fokusering på CO₂-begrænsende valg af transportform.

Figur 15 – CO₂-emission fra togrejser

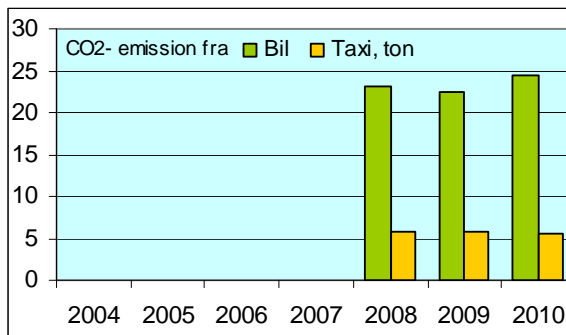
Figur 16 – CO₂-emission fra togrejser pr. ansat/tog-km

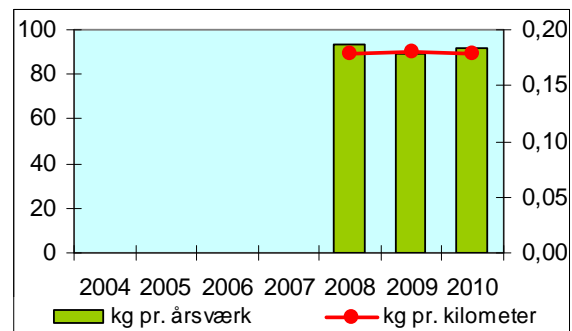
Bil og taxi mm.

Kørsel i tjenestebil, egen bil og taxi er steget lidt i forhold til 2009. Stigningen ligger på kørsel i tjenestebil, mens kørsel i egen bil og taxikørsel har været af uændret omfang. Fra 1. april 2011 indgår GEUS i en ny fællesoffentlig taxa-aftale med miljøvenlig taxikørsel. GEUS har 6 tjenestebiler til feltarbejde, to af dem anvendes dog primært til anden transport end feltarbejde. Endvidere har GEUS 5 tjenestecykler til transport til møder.

Figur 17 – CO₂-emission fra bil og taxi

Figur 18 – CO₂-emission fra bil og taxi m.m. pr. ansat/bil-taxi-km

Klimapåvirkning ved øvrige virksomhedsspecifikke områder

Indkøb

Der indkøbes så vidt muligt energi- og miljømærkede produkter; desuden tilstræbes det at anvende miljøcertificerede leverandører ved ny erhvervelse samt til bortskaffelse af affald. Der indkøbes i muligt omfang i henhold til Statens Indkøb via de forpligtende fællesstatslige indkøbsaftaler (Finansministeriets FM-aftaler), sammenholdt med anbefalinger fra Center for Energibesparelser (før Elsparefonden). Endvidere afsøges Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) for eksisterende rammeaftaler før indkøb af varer og tjenesteydelser.

Affald

Affald håndteres i adskilte procedurer for henholdsvis almindeligt affald og laboratorieaffald. GEUS sorterer og registrerer dels almindeligt affald i nedenstående 10 undergrupperinger, jf. tabel 25, dels laboratorieaffald, se efterfølgende afsnit med tabel 26

Almindeligt affald

Alle toner-patroner bliver genbrugt. Affaldsmængderne er samlet set faldet gennem de sidste 5 år. Kategorien have- og parkaffald blev anvendt i 2007 ved oprydning i terrænet ved magasinet på Valhøjs Allé 180 i Rødovre. Papir til genbrug er sammensat af kategorierne papir og makulering.

Tabel 25 – Affaldstyper

Affald, typer i ton/stk.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Brændbart (ton)	32,5	29,0	34,4	25,0	29,7	27,1	31,5
Papir (ton)	11,5	10,7	9,7	14,6	11,7	11,6	9,8
Pap (ton)	2,4	1,8	1,6	2,2	3,6	2,1	1,9
Makulering (ton)	0,8	0,8	1,5	0	2,0	1,8	1,6
Glas (ton)	0,6	0,9	1,5	0,1	2,0	0,7	0,4
Toner patroner (stk.)	299	408	384	180	403	478	454
Elektronikskrot (ton)	2,0	2,8	3,8	4,5	3,9	2,9	3,8
Jern (ton)	4,7	1,3	1,1	1,7	2,5	3,7	4,3
Jord (ton)	16,6	20,2	19,4	10,0	8,3	6,3	10,6
Have og park (ton)	-	-	-	2,0	0	0	0
Total affaldsmængde (ton)⁽¹⁸⁾	71,1	67,5	73,0	60,1	63,7	56,2	63,9

(18): Total affaldsmængde er excl. tonerpatroner.

Laboratorieaffald

GEUS tillægger sikkerhed og miljøbevidsthed i laboratoriedriften meget stor betydning. Via GEUS' sikkerhedsarbejde tilstræbes det løbende at udfase, reducere eller substituere brugen af miljø- og sundhedsskadelige stoffer eller produkter.

Tabel 26 – Laboratorieaffald

Laboratorieaffald, typer i kg	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Pumpbart olieaffald, A2		27			21		
Ikke pumpbart olieaffald, A5				20			
Organisk-kemisk, pumpbart, halogen/svovl, B1	39	88	47	69		102	155
Organisk-kemisk energiholdigt, pumpbart, C1	55	352	265	275	242	218	174
Organisk-kemisk, pumpbart, H1	788	270	233	630	73	116	232
Organisk-kemisk fast, H2	1.042	1.196	643	671	490	308	990
Pumpbart affald, Hg, basisk, K3 (K1 i 2010)		28					22
Øvrigt fast kviksølvholdigt affald, K5		14		18	20		13
Oxiderende stoffer, O1			28	16			
Organiske peroxider, O2			18				
Bekæmpelsesmidler, T2 (TR i 2010)	55	41		56	41	27	26
Uorganisk-kemisk, pumpbart, X1	797	982	1.144	1.842	764	630	1.838
Uorganisk-kemisk fast, X5			38	15			
Små-emballer fra laboratorier, Z5	31	297	73	487	269	54	168
Ni/Me-hybrid-batteri til genanvendelse, Z14.4				84			
Blybatteri til genanvendelse, Z14.6				171			
Engangsbatterier, Z, uspecificerede ⁽¹⁹⁾	200	200	200	96		64	
Klinisk risiko affald ⁽²⁰⁾			488	800	1.200	1.000	1.000
Affald udenfor øvrige kategorier			24		165	266	9
Total affaldsmængde	3.007	3.495	3.201	5.250	3.285	2.785	4.627

(19): "Engangsbatterier" er afrundet til hele 100 kg for årene 2004-06 (data tidligere modtaget som ton med en decimal).

(20): "Klinisk risiko affald" udgør primært bakterieforurenede affald fra mikrobiologiske eksperimenter (genmodificerede organismer), der skal brændes. 2007-10 mængderne er skønnede af laboratoriet.

Regnskab

Anvendt regnskabspraksis

Datagrundlag

De bygningsrelaterede opgørelser (el, vand, varme, papiraffald) vedrører alene hovedlejemålet på Øster Voldgade 10, 1350 København. De eksterne aktiviteter (transport) vedrører hele GEUS' omsætning. Som følge heraf er årsværk og husleje-m² i beregningerne afgrænset svarende hertil. Forbrug pr. årsværk for de eksterne aktiviteter beregnes således incl. årsværk i Rødovre og Århus, mens de bygningsrelaterede opgørelser er excl. årsværk i Rødovre og Århus.

Måling af forbrug

Der er installeret separate målere for varme og el for 69 % af det lejede areal (før 2009 var det 65 %). På dette grundlag er det samlede forbrug af varme og el beregnet proportionalt for hele lejemålet, idet det skønnes, at lokaleanvendelsen i det målte område sammenlignet med øvrige arealer er repræsentativt. Fra 2011 ændres opgørelsen af el og varme til en model, der kombinerer hovedmåleren for Øster Voldgade 10 med GEUS bimåler, der repræsenterer 69 % af lejemålet. Som udgangspunkt lægges arealfordelingen til grund for GEUS andel. Endvidere tilpasses modellen markante forskelle i forbrugsmønstre hos brugerne.

Der er derimod stadig ikke separat måler for vandforbruget. Det har tidligere været antaget, at vandforbruget med rimelighed kunne fordeles mellem GEUS og den anden beboer i ejendommen, KU's Institut for Geografi og Geologi (IGG), svarende til deres respektive andele af ejendommens etageareal, og GEUS har således betalt for vand, og lavet vandregnskab på dette grundlag. Da vandforbrug i alt væsentligt er person- og ikke arealbestemt, har denne fremgangsmåde ikke været den mest nøjagtige, men så længe der kun var de samme to parter, med nogenlunde konstant antal årsværk og med ca. samme arbejdsfelt og dermed ca. samme forbrugsmønster, har det beregnede forbrug været sammenligneligt fra år til år. I august 2010 ændredes dette forhold fundamentalt, idet Gymnasiet Gefion rykkede ind som ny lejer på en del af det areal, som IGG tidligere rådede over, og som KU betalte vand efter, idet IGG 'rykkede sammen' på det resterende KU-areal. Den tidligere beregningsmåde kan dermed ikke længere anvendes – GEUS ville med den komme til at betale for 39 % af vandforbruget fra Gefions 125 ansatte og 900 elever. Derfor er fordelingsnøglen for vandforbruget ændret med tilbagevirkende kraft til i stedet at være baseret på forholdet mellem antal personækvivalenter hos ejendommens beboere. Ækvivalenter fordi ansatte og elever/studerende på et universitet eller gymnasium ikke har samme tilstedeværelsesmønster som en ansat i GEUS, og dermed ikke bruger ligeså meget vand. I samråd med IGG og Gefion er ansatte og elever/studerende sat til hver 0,5 GEUS-ansat, og der er dels lavet en beregning for 2010 med de 'rigtige' tal, dels regnet bagud med de rigtige personaletal for GEUS og med skønnede personantal for IGG, idet

GEUS ikke har modtaget de nøjagtige IGG-tal for tidligere år. Det er således årsværksfordelingen vægtet med tilstedeværelsen mellem GEUS og øvrige brugere på Øster Voldgade 10 der er lagt til grund for fordeling af vandforbruget.

Huslejeareal

Lejemålet udgør 39 % af Øster Voldgade 10 komplekset (før 2009 var det 41 %).

Rejsebureauer

Grønlands Rejsebureau leverer rejseopgørelser vedrørende Grønland. Carlson Wagonlit Travel leverer øvrige rejseopgørelser (fly, tog).

Andre opgørelser

Betjentstuen registrerer indkøbs- og affaldsmængder vedrørende almindeligt affald. Beløbsstørrelser for taxi, egen bil og drivmidler til køretøjer udtrækkes fra økonomisystemet, ligesom specifikationer for bortskaffelse af laboratorieaffald udtrækkes via økonomisystemet, suppleret med oplysninger fra laboratoriemedarbejderne.

Antal årsværk

Begrebet antal årsværk anvendes konsekvent i stedet for begrebet antal ansatte.

Antallet af årsværk suppleres med vægtede årsværk for ikke-ansatte. Kilde: "Forbrug pr. stilling 2010" fra SLS. Kategorien af ikke-ansatte indeholder skøn for antal og vægte for tilstedeværelse.

For 2010 er beregningen 322,4 lønnede årsværk suppleret med 7,15 ulønnede årsværk sammensat af adjungerede medarbejdere, ph.d. studerende med GEUS-vejleder og specialeskrivere med GEUS-vejleder, i alt 329,55 årsværk.

Ved afgrænsning til Øster Voldgade 10 er reduceret med årsværk vedrørende lejemål i Rødovre og i Århus, svarende til 18,5 årsværk i 2010.

Tabel 27 – CO₂-Resultatopgørelse

CO₂-Resultatopgørelse (ton)	2008 (Regnskab)	2009 (Regnskab)	2010 (Regnskab)	2011 (Budget)
Positiv CO₂-belastning				
- Køb af CO ₂ -kvoter	-448,390	-415,176	-343,347	-400,000
- Øvrige positive CO ₂ belastning	0	0	0	0
Positiv CO₂-belastning i alt	-448,390	-415,176	-343,347	-400,000
Negativ CO₂-belastning				
Klimabelastning fra GEUS				
- Energi og vand	905,652	847,865	834,516	775,500
- Affald til genbrug (papir)	-56,170	-54,940	-46,740	-45,100
Klimabelastning fra GEUS i alt	851,043	794,142	787,776	730,400
Klimabelastning ved tjenesterejseaktivitet				
- Fly	448,390	415,176	343,347	400,000
- Tog	0,316	0,968	1,066	1,000
- Taxi og bil	28,885	28,298	30,043	28,000
Klimabelastning ved tjenesterejseaktivitet i alt	477,591	444,442	374,456	429,000
Negativ CO₂-belastning i alt	1.327,073	1.237,367	1.162,232	1.159,400
Resultat før øvrige og ekstraordinære CO₂-belastninger	878,683	822,191	818,885	759,400
Øvrige CO₂-belastninger				
- Øvrige positive CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
- Øvrige negative CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
Resultat før ekstraordinære CO₂-belastninger	878,683	822,191	818,885	759,400
Ekstraordinære CO₂-belastninger				
- Ekstraordinære positive CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
- Ekstraordinære negative CO ₂ -belastninger	0	0	0	0
CO₂-resultat	878,683	822,191	818,885	759,400

Bilag til 5.4 Klimaregnskab

Bilag A; Noter til regnskabsopgørelsen

Bilag A – Note 1 - GEUS' energi- og vandforbrug

Note 1 – Energi og vand, ton	2008 (Regnskab)	2009 (Regnskab)	2010 (Regnskab)	2011 (Budget)
Negativ CO₂-belastning				
- El	729,300	684,255	670,098	630,000
- Vand	8,095	7,218	6,783	6,500
- Varme	168,257	156,392	157,635	139,000
CO₂-emission i alt	905,652	847,865	834,516	775,500

Bilag A – Note 2 - GEUS' affald til genbrug

Note 2 – Affald til genbrug (papir)	2008 (Regnskab)	2009 (Regnskab)	2010 (Regnskab)	2011 (Budget)
Positiv CO₂-belastning				
- Papir, herunder makuleret papir (ton affald)	13,7	13,4	11,4	11,0
CO₂-emission i alt (faktor -4,1), ton	-56,170	-54,940	-46,740	-45,100

Bilag B; Regnskabsdata

Bilag B – Regnskabsdata

Regnskabsdata	Faktor	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal årsværk		296,5	277,5	288,5	286,5	290,5	300,0	311,0
Huslejeareal, m ²		21.713	21.713	21.713	21.713	21.713	20.630	20.630
El-forbrug, MWh		1.500	1.583	1.674	1.662	1.700	1.595	1.562
CO ₂ -emission, kg	0,429	643.500	679.107	718.146	712.998	729.300	684.255	670.098
Vandforbrug, m ³		2.161	2.267	2.356	2.558	2.381	2.123	1.995
CO ₂ -emission, kg	0,0034	7.347	7.708	8.010	8.697	8.095	7.218	6.783
Varmeforbrug, MWh		1.373	1.532	1.499	1.535	1.489	1.384	1.395
CO ₂ -emission, kg	0,113	155.149	173.116	169.387	173.455	168.257	156.392	157.635
Affald til genbrug (papir), t		12,3	11,5	11,2	14,6	13,7	13,4	11,4
CO ₂ -emission, kg	-4,100	-50.430	-47.150	-45.920	-59.860	-56.170	-54.940	-46.740
Flyrejser, kr.		-	-	-	-	-	-	-
Flyrejser, km		-	-	-	-	4.039.554	3.740.325	3.093.220
CO ₂ -emission, kg	0,111	-	-	-	-	448.390	415.176	343.347
Togrejser, kr.		-	-	-	-	-	-	-
Togrejser, km		-	-	-	-	7.902	24.200	28.598
CO ₂ -emission, kg	0,040	-	-	-	-	316	968	1.066
Bil, kr.		-	-	-	-	242.365	235.688	255.573
Bil, kr. pr. km	1,83	-	-	-	-	132.440	128.791	139.657
CO ₂ -emission, kg	0,175	-	-	-	-	23.177	22.538	24.440
Taxi, kr.		-	-	-	-	382.493	385.951	375.443
Taxi, kr. pr. km	13,3333	-	-	-	-	28.687	28.946	28.158
CO ₂ -emission, kg	0,199	-	-	-	-	5.708	5.760	5.603
Bus, kr.		-	-	-	-	-	-	-
Bus, kr. pr. km	1,5625	-	-	-	-	-	-	-
CO ₂ -emission, kg	0,089	-	-	-	-	-	-	-
Total i kg		755.566	812.781	849.623	835.290	1.327.073	1.237.367	1.162.232
Total i ton		755,6	812,8	849,6	835,3	1.327,1	1.237,4	1.162,2
Total pr. ansat ⁽²¹⁾ , ton		2,55	2,93	2,95	2,92	4,57	4,13	3,74
Total pr. huslejeareal, ton		0,0348	0,0375	0,0392	0,0385	0,0392	0,0385	0,0382

(21): Årsværk vedrører kun Øster Voldgade 10. Nøgletallet 'Total pr. huslejeareal' omfatter kun indenhus CO₂.

GEUS' ORGANISATION

